

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

для першого (бакалаврського) та
другого (магістерського) рівнів вищої освіти,
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Кропивницький – 2025р.

**Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

для першого (бакалаврського) та
другого (магістерського) рівнів вищої освіти,
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

**УДК 796.01(075.8)
Н15**

Рекомендовано методичною радою Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
(протокол № 4 від 28 березня 2025 року)

Рецензенти:

Воропай С.М. – Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, кандидат педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту.

Собко Н.Г. – Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту.

Навчально-методичний посібник для практичної підготовки (для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»)/ Розробники: Бабаліч В.А., Панченко Г.І., Брояковською О.В., Голуб О.В./ Упорядник: Бабаліч В.А. ЦДУ імені В.Винниченка. (електронне видання) 2025 р. 152с.

ISBN

Навчально-методичний посібник для практичної підготовки містить навчально-методичні матеріали для проходження практичної підготовки студентами спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Розроблено детальні програми практик, передбачені освітньо-професійними програмами для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту. Для студентів, молодих фахівців, викладачів закладів вищої освіти, тренерів спортивних шкіл та методистів, наставників, які займаються організацією і проведенням практичної підготовки в ЗВО.

© В.А. Бабаліч, 2025

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА	9
ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
I. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ»	9
II. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПРОПЕДЕВТИЧНА ФАХУ: ОЗНАЙОМЧО-ІНСТРУКТИВНА	17
III. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: АСИСТЕНТСЬКА ТРЕНЕРСЬКА	29
IV. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: ТРЕНЕРСЬКА	38
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА	72
ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
I. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА-ТРЕНІНГ «ЗАСОБИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ»	73
II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: ТРЕНЕРСЬКА	78
III. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА	108
Бази практик	127
Підведення підсумків практики	128
Інформаційні ресурси для всіх видів практики	131
Додатки	133

Пояснювальна записка

Навчально-методичний посібник для практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – ЦДУ ім. В. Винниченка) розроблений на основі чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету. Зокрема, він базується на Положенні про організацію практичної підготовки, затвердженому рішенням вченої ради університету від 26 грудня 2022 року (протокол № 9).

Посібник враховує основні положення:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (наказ МОН України від 08.04.1993 № 93);
- Рекомендації щодо проведення практики студентів, розроблені у 2013 році Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти»;
- Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка.

Практична підготовка бакалаврів, магістрів фізичної культури і спорту відбувається на базах, які відповідають сучасним вимогам. До них належать дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), тренажерні зали, спортивні клуби, фітнес-центри, спортивні федерації та інші установи, які створюють необхідні умови для проведення навчальних і виробничих практик.

Тривалість, обсяг і види практик визначаються освітньо-професійною програмою (ОПП) «Фізична культура і спорт» та відображені у навчальних планах і графіках навчального процесу за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Основна мета практичної підготовки полягає у формуванні професійних компетентностей, що дозволяють їм виконувати основні завдання своєї майбутньої діяльності. Практика дає змогу студентам закріпити теоретичні знання, отримані під час навчання, та набути практичних навичок, необхідних для роботи у сфері фізичної культури і спорту.

Під час проходження практики студенти занурюються у професійне середовище, де вчаться використовувати свої знання для вирішення реальних завдань. Такий підхід сприяє розвитку самостійності, відповідальності, ініціативності та здатності працювати в команді.

Сучасна освіта для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт враховує вимоги інформаційного суспільства та швидкий розвиток технологій. У зв'язку з цим, під час підготовки студентів велика увага приділяється вивченню новітніх підходів до організації тренувального процесу, моніторингу фізичного стану спортсменів, створення планів тренувань та використання інформаційних технологій.

Практика є важливим етапом підготовки, оскільки вона допомагає студентам розвинути не лише професійні знання і навички, але й особистісні якості, такі як креативність, здатність адаптуватися до змін та критично мислити, що дозволяє випускникам бути конкурентоспроможними на ринку праці та ефективно виконувати професійні завдання.

Таким чином, практична підготовка спрямована на формування у студентів цілісного розуміння професійної діяльності, здатності застосовувати знання на практиці та досягати успіхів у сфері фізичної культури і спорту.

Мета практик: Розвиток і закріплення професійних знань, умінь та навичок, необхідних для успішної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, з урахуванням особливостей різних груп населення. Практики спрямовані на інтеграцію теоретичних знань у реальну практичну діяльність, удосконалення загальних та спеціальних компетентностей та підготовку студентів до самостійної роботи.

Завдання практик:

- Ознайомлення з особливостями фізичної активності різних вікових і соціальних груп (діти, особи з обмеженими можливостями).
- Розробка та проведення оздоровчих заходів із використанням сучасних методик.
- Формування вміння адаптувати фізичні вправи відповідно до потреб і можливостей різних груп населення.
- Ознайомлення з основами професійної діяльності тренера та викладача фізичної культури.
- Формування первинних навичок роботи зі спортсменами та учнями.
- Вивчення методик планування тренувального процесу та основ документообігу в спортивній сфері.
- Застосування отриманих знань у процесі підготовки спортсменів.
- Планування, організація та проведення тренувань із дотриманням сучасних методик.
- Розвиток навичок аналізу фізичної підготовленості спортсменів та ефективності тренувального процесу.
- Набуття досвіду в організації змагань.
- Поглиблення професійних компетентностей через виконання функцій асистента тренера.
- Участь у плануванні тренувального процесу та розробці індивідуальних програм для спортсменів.
- Аналіз результатів спортивної діяльності під керівництвом досвідчених тренерів.
- Вивчення методів підготовки спортсменів до участі в змаганнях та супровід під час турнірів.

2. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Практика студентів факультету фізичного виховання і спорту Центральноукраїнського державного університету проводиться на базах, які забезпечують повне виконання робочих навчальних планів і програм практик. Ці бази оснащені кваліфікованими фахівцями, які здійснюють діяльність відповідно до профілю підготовки студентів.

Місцями проведення практики є дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), спортивні клуби, тренажерні зали, відповідно до укладених договорів укладених між закладами в Україні та за її межами.

Угоди на проведення практики з базами укладаються заздалегідь. Термін дії угоди визначається за домовленістю між сторонами і може становити як період конкретного виду практики, так і до п'яти років або в разі розірвання однією зі сторін (список закладів з якими укладений договір Додаток Г).

Студенти мають можливість самостійно, за погодженням з відповідними кафедрами чи комісіями, підбирати місця для проходження практики та пропонувати їх для затвердження. Організація практик відбувається у відповідності до Положення про організацію практичної підготовки в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка)

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальним планом підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 фізична культура і спорт, галузі знань «01 Освіта / педагогіка», кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту передбачені такі види навчальних та виробничих практик:

Курс	Вид практики	Назва практики	Семестр	Кількість тижнів	Кількість годин/кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	Навчальна практика	Оздоровча рухова активність різних груп населення	2	3	135/4,5	Диф. залік
2	Навчальна практика	Навчальна практика: пропедевтична з фаху: ознайомчо-інструктивна	3	1	45/1,5	Диф. залік
3	Виробнича	Виробнича практика: асистентська тренерська	7	5	225/7,5	Диф. залік
4	Виробнича	Виробнича практика: тренерська	8	7	315/10,5	Диф. залік
Усього:				16	720/24	

СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

І. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА «ОЗДОРОВЧА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ»

Мета навчальної практики: на першому (бакалаврському) рівні підготовки навчальна практика має на меті поглиблення професійних знань і умінь, необхідних для діяльності тренера-викладача. Розробка та проведення оздоровчих заходів із використанням сучасних методик. Формування вміння

адаптувати фізичні вправи відповідно до потреб і можливостей різних груп населення.

Практика спрямована на формування цілісного уявлення про поняття рухової активності, вікові особливості різних періодів життя дорослої людини. Особлива увага приділяється вдосконаленню практичних навичок.

Основні завдання навчальної практики:

- Ознайомлення з особливостями фізичної активності різних вікових і соціальних груп (діти, підлітки, молодь та зрілі люди, літні люди, люди з обмеженими фізичними можливостям).
- Розробка та проведення оздоровчих заходів із використанням сучасних методик.
- Формування вміння адаптувати фізичні вправи відповідно до потреб і можливостей різних груп населення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральні компетентності. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення. ФК5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і не фахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 10. Працювати самостійно та незалежно, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за їх наслідки, діяти чесно та доброчесно, уникаючи плагіату, корупції та інших форм не доброчесної поведінки.

ПРН 13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Орієнтовний план-графік проходження програмного матеріалу практики

Зміст практики	Тижні			Разом годин
	1	2	3	
Теоретичне введення в тему: Оздоровча рухова активність: поняття, значення для здоров'я людини.	2			2
Основні види рухової активності (аеробні, силові, вправи для розвитку гнучкості, координації).	2	2		4
Роль рухової активності в профілактиці захворювань. Вплив регулярних фізичних навантажень на різні системи організму.	2			2
Демонстрація практичних вправ: для різних груп населення: Діти та підлітки. (динамічні ігри, активні рухливі вправи).	12			12
Демонстрація практичних вправ різних груп населення: Молодь та люди середнього віку (кардіо тренування, вправи для розвитку сили та витривалості).		16		16
Демонстрація практичних вправ для різних груп населення: літні люди та люди з обмеженими фізичними можливостями (вправи для			14	14

покращення координації, розтягування).				
Створення індивідуальних програм тренувань для різних груп. Вибір відповідних видів активності (кардіонавантаження, рухливі ігри, вправи на розтягування м'язів, силові вправи, вправи для покращення координації, стретчинг).	2	2	2	6
Підведення підсумків: Оцінка результатів практики. Визначення основних принципів проведення оздоровчої рухової активності.			2	2
Оформлення документації практики.			2	2
Разом год:				60

I. Організаційний розділ (1 кредит ЄКТС / 30 год)

Вступна частина. Оздоровча рухова активність: поняття, значення для здоров'я людини. Основні види рухової активності (аеробні, силові, вправи для розвитку гнучкості та координації). Роль рухової активності в профілактиці захворювань. Вплив регулярних фізичних навантажень на різні системи організму. Особливості фізичних вправ для різних груп населення (діти та підлітки; молодь та зрілі люди; літні люди; люди з обмеженими фізичними можливостями)

II. Фаховий розділ теоретичний (1 кредит ЄКТС / 30 год)

Методика дозування фізичних навантажень для різних вікових груп населення. Фізичні вправи за параметрами інтенсивності, пауз відпочинку та кількості повторень. Організація тренувального заняття в залежності від рівня фізичної підготовки. Рухливі ігри, елементи спортивних ігор, вправи для рухливості суглобів що поліпшують стан фізичної підготовки. Розробка комплексу фізичних вправ для занять на майданчиках свіжому повітрі. Постановка правильного дихання під час виконання вправ різної направленості. Організація техніки безпеки під час проведення практичних занять.

III. Фаховий розділ практичний. Організація та проведення практичних занять (2,5 кредит ЄКТС / 75 год)

Методика проведення вступної та підготовчої, основної та заключної частин заняття. Вправи для підготовки організму до основної частини заняття з урахуванням відповідної категорії населення. Комплекс оздоровчих вправ. Комплекс вправ для дітей (динамічні ігри, активні рухливі вправи). Комплекс вправ для зрілих людей (навантаження для серцево-судинної системи, силові вправи). Комплекс вправ для людей старшої вікової групи (вправи для розвитку координації та покращення стану опорно-рухового апарату. Проведення тестування для визначення рівня фізичної підготовки та рівня здоров'я. Складання план-конспектів заняття з зазначенням рекомендацій щодо використання фізичних вправ для різних груп населення. Підведення підсумків практики.

ПЛАН ПРАКТИКИ

На першому тижні практики студенти повинні виконати наступні завдання:

Отримати теоретичні знання та ознайомитись з базою проведення практичних занять. Ознайомитись з вимогами що до проведення та організації занять. Розробити комплекси вправ для розвитку різних фізичних якостей в залежності від рівня фізичної підготовленості. Проводити заняття для категорії (діти, підлітки). Підготовка підготовчої, основної та заключної частини. Використовуючи рухливі ігри з предметами та елементи спортивних ігор, складання комплексів вправ для розвитку швидкості, спритності. Пройти інструктаж із протипожежної безпеки та охорони праці, ознайомитися з правилами безпеки під час занять.

На другому тижні практики студенти повинні виконати наступні завдання:

Організація та проведення занять для категорії (молодь та зрілі люди). Показ вправ для розвитку силових якостей, вправи для розвитку координації, комплекс для поліпшення роботи опорно-рухового апарату. Проведення тестування для визначення рівня фізичної підготовки. Розробка комплексу

вправ для розвитку аеробних можливостей (кардіонавантаження). Комплекс вправ на свіжому повітрі.

На третьому тижні практики студенти повинні виконати наступні завдання:

Організація та проведення занять для категорії (літні люди, люди з обмеженими фізичними можливостями). Показ вправ для покращення роботи опорно-рухового апарату, роботи серцево-судинної системи, удосконалення координаційних можливостей. Комплекс вправ на свіжому повітрі. Складання індивідуальних програм занять. Проведення тестування для визначення рівня здоров'я. Підведення підсумків практики, визначення основних принципів використання оздоровчої рухової активності. Оформлення документації.

Оформлення звітної документації. Складання план-конспектів практичних занять. Індивідуальні програми розвитку рухових якостей різних груп населення. Розвиток швидкості, координації для категорії діти, підлітки. Розвиток витривалості аеробного характеру для категорії молодь, зрілі люди. Розвиток рівноваги для людей похилого віку.

Вимоги до звіту. Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) ведучому викладачу. Зараховуються практичні навички щодо проведення підготовчої, основної та заключної частини заняття. Володіння методикою дозування фізичних вправ, організації пасивного і активного відпочинку. Розуміння впливу фізичних вправ на організм людини в різні вікові періоди. Зразки оформлення матеріалів практики подаються в додатку А.

Критерії оцінювання навчальної практики за трьома блоками:

90-100 балів – А (відмінно). Студент повністю виконав завдання. Склав план-конспекти з проведення практичних занять фахового розділу. Опанував теоретичний розділ, володіє методикою складання індивідуальних програм тренувальних занять рухової активності для різних груп населення.

Вчасно здав оформлену згідно вимог документацію.

82-89 – В (добре). Студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні практичних занять. Завдання усіх розділів виконані студентом повністю, документація оформлена якісно та здана вчасно, але студентом допущені незначні фактичні або методичні помилки.

74-81 – С (добре). Результати, показані студентом під час практики, відповідають вимогам, передбаченим рівнем В, але при цьому практичні заняття студента не відзначаються різноманітністю. Під час виконання завдань із деяких складових розділів допущені незначні помилки.

64-73 – D (задовільно). Студент не зміг успішно впоратися з усіма завданнями практики: відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання, але не позбавлений самостійності в проведенні практичних завдань, допускає помилки методичного та теоретичного плану під час проведення практичних занять, спостерігаються незначні порушення вимог організаційного та методичного характеру, що знижує ефективність проведення заняття. Документація студентом здана невчасно або її оформлення не дуже якісне.

60-63 – E (задовільно). Студент припускається значних помилок під час проведення практичних занять, спостерігається невідповідальне ставлення студента практики. Документація здана повністю, але її оформлення неякісне або не зовсім відповідає вимогам. Більшість оцінок за основні види роботи «3».

35-59 – FX (незадовільно). Студент не виконав програми практики або певну частину завдань практики (навіть один з видів робіт), але за певних умов може повторно пройти навчальну практику і отримати позитивну оцінку.

0-34 – F (незадовільно). Студент не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при повторному складанні заліку за практику.

Загальна оцінка за проходження навчальної практики виставляється ведучим викладачем та складається з окремих оцінок за кожний окремий розділ, а саме:

ФАХОВИЙ РОЗДІЛ

Включає:

- Теоретичний розділ (враховується якість теоретичних знань).
- Практичний розділ (якість проведення практичних занять, якість розроблених пан-конспектів).
- Організаційний розділ (якість оформленої документації практики).

Фаховий розділ теоретичний	Фаховий розділ практичний	Організаційний розділ	Загальна кількість балів
30	60	10	100

Рекомендована література:

1. Андреева О. Характеристика базових категорій фізичної реабілітації.
URL: http://www.nbu.gov.ua/soc_gum/ppmb/texts/2009_9/09anecpr.pdf.
2. Антипкін Ю. Г. Стан здоров'я дітей в умовах дії різних екологічних чинників. URL: <http://m-l.com.ua/?aid=438#>.
3. Воробйов М. І., Круцевич Т. І. Практика в системі фізкультурної освіти. Київ: Олімпійська література, 2006. 192 с.
4. Гнучкість як рухова якість, спритність та основні положення навчання фізичного виховання. URL: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/fiz_reabil/lectures_stud/uk/med/health/ptn.
5. Концепція кадрового забезпечення галузі. Фізичне виховання і спорт. Київ: КГИФК, 1992. 18 с.
6. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Т. 2. Київ: Олімпійська література, 2008. С. 155-174.

7. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник. Київ: Олімпійська література, 2010. 248 с.
8. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. URL: <https://studfile.net/preview/5538331/page:4/>.
9. Сергієнко Л. П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: навч. посібник для студентів ВНЗ ФВіС. Харків: ОВС, 2007. 271 с.
10. Товт В. А., Мелега К. П., Бондарчук Н. Я., Дуло О. А., Гузак О. Ю., Щерба М. Ю. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту: методичний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. 44 с.
11. Федюк В. В. Короткий словник спортивних термінів. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/3155>.
12. Шевчук Т. В., Сідельник О. П. Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів як невід'ємна детермінанта формування їхніх професійних компетенцій. Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. 2017. Вип. 27, № 2. С. 189-193.

II. Навчальна практика

ПРОПЕДЕВТИЧНА З ФАХУ: ОЗНАЙОМЧО-ІНСТРУКТИВНА

Для формування практичних навичок тренерської діяльності студентів за освітньою програмою «Фізична культура і спорт» спеціальності «017 Фізична культура і спорт» на першому етапі учбового процесу проводиться ознайомчо-інструктивна тренерська практика де студенти отримують можливість ознайомлення та оволодіння навичками тренерської діяльності в якості спостерігача.

Мета практики полягає у підготовці студентів до виконання основних функцій тренера через ознайомлення у провідних майстрів з обраного виду спорту для поступового становлення в професійній діяльності як майбутніх

тренерів. Студенти отримують початкову уяву про роботу тренера. Пропедевтичний – попередньо навчальний, підготовчий.

Основні завдання практики:

- Ознайомлення з метою, завданнями та вимогами до практики на настановчій конференції з навчальної практики;
- Забезпечення безпечних умов праці під час участі студентів в тренувальних, змагальних та інших заходах;
- Вивчення організаційної структури спортивної установи, напрямків її діяльності та графіком роботи спортивного закладу;
- Ознайомлення зі структурою роботи тренера-викладача та специфікою його обов'язків;
- Ознайомлення студентів з практичним досвідом відомих тренерів в організації навчально-тренувальної роботи з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей спортсменів з використанням сучасних технологій і передових практик;
- Спостереження роботи тренера з планування, організації та проведенні тренувальних занять та інших спортивних заходів;
- Формування у студентів уміння спостерігати й аналізувати навчально-тренувальний процес для подальшого відтворення досвіду;
- Спостереження за поведінкою спортсменів у різних ситуаціях (успіх, невдача, напруження) та вивчення ролі тренера;
- Аналіз особливостей комунікації між тренером і спортсменами;
- Спостереження особливостей організаційних, методичних і тренерських навичок під час взаємодії з адміністрацією, вихованцями та іншими працівниками спортивного закладу;
- Усвідомлення тренерського вміння виконувати професійні функції: конструктивну, мобілізуючу, організаторську, комунікативну та інформативну.

- Ознайомлення студентів з навчально-методичною документацією роботи тренера;
- Розвиток навичок роботи з документацією: аналіз планів-конспектів тренувальних занять, перегляд оформлених звітів, вивчення оформлення результатів тестувань;
- Підготовка звітної документації (звіт із виконаних завдань) і участь у підсумковій конференції з доповіддю про результати практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральні компетентності. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.	ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту. ФК7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини. ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання

існуючих проблем.

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

ПРН17. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Орієнтовний план-графік проходження програмного матеріалу практики

Зміст практики	Дні					Разом годин
	1	2	3	4	5	
Настановча конференція	2					2
Ознайомлення з об'єктом практики	2					2
Організаційна робота практиканта:						
- розробка індивідуального плану роботи	2					2
- відвідування спортивних заходів		3	2	1		6
Дослідна робота:						
- робота зі спеціальною літературою	2	2	2			6
- розробка конспекту, - проведення педагогічного спостереження		2	1			3
- психологічний портрет тренера та самоаналіз			4	4		8
- узагальнення та аналіз даних дослідження				2		2
Оформлення документації та звіту практики	1	2		2	4	9
Підсумкова конференція, залік					5	5
Разом:	9	9	9	9	9	45

I. Організаційний розділ (0,5 кредити ЄКТС / 15 год)

Участь у настановчій конференції з навчальної практики «Пропедевтичної з фаху: ознайомчо-інструктивної». Ознайомлення з метою, завданнями та основними вимогами проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки під час тренувань, змагань та роботи в спортивних закладах. Отримання методичних рекомендацій, графіку та індивідуального плану проходження практики.

Ознайомлення зі спортивною установою (ДЮСШ, СДЮШОР, спортивний клуб). Знайомство з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками установи. Вивчення організаційної структури закладу, напрямів його діяльності, специфіки організації тренувального процесу та змагань.

Ознайомлення зі спортивними залами, майданчиками, тренажерними залами, інвентарем та обладнанням. З технічним станом спортивного обладнання. Вивчення заходів безпеки під час тренувань і змагань.

Ознайомлення з річними, місячними планами роботи спортивної установи. Вивчення навчально-тренувальних програм, планів занять та положенням проведення змагань. Ознайомлення з методичними рекомендаціями та графіками проведення тренувальних зборів, змагань і заходів.

Знайомство зі спортивною групою. Аналіз вікових, статевих, індивідуальних та психологічних особливостей спортсменів. Оцінка рівня спортивної підготовленості, фізичного розвитку та мотивації учасників групи. Встановлення контактів зі спортсменами та спостереження за їхнім тренувальним процесом.

Складання індивідуального графіку практики. Розробка і узгодження графіку з тренером і керівником практики.

Оформлення звітної документації.

Підготовка звіту з фахового розділу практики, що включає опис спостережень, аналіз отриманого досвіду та рекомендації. Підготовка звіту

про виконану роботу в рамках психологічного блоку, що включає опис спостережень, аналіз отриманого досвіду та рекомендації.

Участь у підсумковій конференції навчальної практики «Пропедевтичної з фаху: ознайомчо-інструктивної». Захист звіту з практики перед групою та методистом. Обговорення отриманого досвіду та аналіз виконаних завдань.

II. Фаховий розділ (0,5 кредити ЄКТС / 15 год)

Ознайомлення з професійною діяльністю тренера-викладача. Вивчення структури і специфіки роботи спортивної школи (ДЮСШ). Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача та особливостями його взаємодії з вихованцями та адміністрацією. Спостереження за організацією та виконанням обов'язків тренера-викладача.

Участь у тренувальному процесі як спостерігача. Спостереження за тренувальними заняттями різних вікових груп і рівнів підготовки, можливо спортивних зборів і змагань. Ознайомлення з методами організації тренувань, побудови тренувальних циклів і мікроциклів. Можливо участь у проведенні тестувань і контролю рівня фізичного розвитку спортсменів. Збирання даних для оцінювання спортивної підготовленості під керівництвом тренера. Участь у підготовці звітів про результати тестувань і формулюванні рекомендацій.

Робота з документацією. Ознайомлення з журналами обліку занять, індивідуальними планами підготовки спортсменів. Допомога у складанні планів-конспектів для тренувань та участі у спортивних заходах. Участь у підготовці звітної документації про виконану роботу.

Самоаналіз. Спостереження за роботою тренера та її аналіз із точки зору організації тренувального процесу. Обговорення успіхів і труднощів під час проходження практики. Формулювання висновків щодо власного професійного зростання на основі досвіду навчальної практики.

Оформлення звіту практики за планом: 1) Індивідуальний план проходження навчальної пропедевтичної практики з фаху; 2) Про базу

практики, правила її внутрішнього розпорядку; 3) Спортивна біографія тренера практики, його психологічний портрет; 4) Оформити аналіз педагогічного спостереження тренувального заняття; 5) Розробити конспект тренувального заняття вибіркової спрямованості з обраного виду спорту. 6) Підібрати тестові вправи для визначення рівня фізичної підготовленості спортсменів (у відділенні, за якими спостерігали) 7) Перелік використаної спеціальної літератури, інтернет-джерел.

III. Психолого-педагогічний розділ (0,5 кредити ЄКТС / 15 год)

Ознайомлення з психологічними аспектами діяльності тренера.

Спостереження за поведінкою вихованців під час тренувань та змагань. Визначення емоційних та поведінкових реакцій спортсменів у різних ситуаціях (успіх, невдача, напружені моменти). Ознайомлення з основними методами мотивації, які використовує тренер для роботи з вихованцями. Створити психологічний портрет тренера.

Самоаналіз. Оцінювання впливу психологічного аспекту на ефективність тренувального процесу. Формулювання висновків і рекомендацій щодо покращення власних навичок у роботі з психологічними аспектами.

ПЛАН ПРАКТИКИ

Навчальна практика «Пропедевтична з фаху: ознайомчо-інструктивна» розрахована на один тиждень, п'ять робочих днів по дев'ять годин самостійної роботи. До плану практики включено наступні етапи.

Участь у настановчій конференції з практики. Отримання інструкцій із техніки безпеки під час тренувань, змагань та роботи у спортивних закладах. Ознайомлення з графіком та узгодження індивідуального плану проходження практики з тренером і методистом.

Знайомство з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками. Закріплення за тренером.

Вивчення організаційної структури спортивного закладу, напрямів діяльності, специфіки організації тренувального процесу та змагань. Ознайомлення з матеріально-технічною базою (спортивні зали, майданчики, інвентар, обладнання). Ознайомлення із заходами безпеки під час тренувань та змагань.

Визначення тренувальної групи. Знайомство з учасниками спортивної групи. Аналіз вікових, статевих, індивідуальних особливостей спортсменів.

Спостереження за тренувальним процесом групи, або іншими заходами, які співпали з терміном проходження практики. Вивчення навчально-тренувальних програм, планів занять та положень проведення змагань. Аналіз рівня фізичної підготовленості, розвитку та мотивації спортсменів.

Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача. Вивчення методів організації тренувальних циклів і мікроциклів. Участь у підготовці інвентарю до тренувань.

Профорієнтаційна робота. Проведення бесіди зі спортсменами про переваги професійної діяльності у сфері спорту.

Науково-дослідна робота. Вивчення методичної літератури для підбору тестових вправ для визначення рівня фізичної підготовленості спортсменів (у відділенні, за якими спостерігали)

Спостереження за тренуваннями різних вікових груп і рівнів підготовки.

Допомога тренеру у підготовці до занять. Допомога у проведенні тестувань фізичної підготовленості спортсменів.

Ознайомлення з журналами обліку занять і планами підготовки спортсменів. Складання конспектів тренувань. Підготовка звітів про виконану роботу.

Спостереження за динамікою взаємодії у групі, вивчення впливу емоційного стану тренера на атмосферу в групі. Аналіз методів мотивації, застосованих тренером. Участь у побудові комунікації зі спортсменами. Інтерв'ю з тренером та складання психологічного портрету тренера.

Складання звіту про виконану роботу. Підготовка доповіді для підсумкової конференції з практики. Узгодження звітної документації з методистом практики(додаток А).

Участь у підсумковій конференції. Захист звітної документації перед групою та методистом. Обговорення досвіду практики та надання пропозицій щодо її покращення.

План звіту:

1. Індивідуальний план проходження навчальної пропедевтичної практики з фаху.
2. Інформація про місце проходження практики: адреса, схема (фото) бази практики, правила внутрішнього розпорядку, робоче місце тренера, його матеріально-технічне оснащення.
3. Спортивна біографія тренера практики, його психологічний портрет.
4. Перелік спортивних заходів в яких брали участь під час практики: дата, назва, контингент спортсменів і навчально-тренувальних груп, тощо.
5. Аналіз педагогічного спостереження тренувального заняття з виду спорту.
6. План-конспект тренувального заняття вибіркової спрямованості з обраного виду спорту.
7. Самоаналіз. Автобіографічні відомості про свою спортивну кар'єру. Про особистий досвід і готовність до самостійної тренерської роботи.
8. Перелік використаної спеціальної літератури, інтернет-джерел.

Вимоги до оформлення звіту

Звіт подається в роздрукованому вигляді та електронному варіанті.

Обсяг звіту з додатками не має обмеження в кількості сторінок. Сторінки друкованого тексту формату А4. Редактор - Microsoft Word. Шрифт основного тексту – Times New Roman, 14 пт. Поля: верхнє, нижнє, лівє, правє – 2,0 см, абзацний відступ – 1,25 см. Міжрядковий інтервал – 1,5. Вирівнювання – по ширині сторінки. Орієнтація – книжна. Рисунки і фотографії – у форматі JPG чи TIF; формули – шрифт Times New Roman.

Посилання на літературні джерела наводяться у тексті у квадратних дужках. Приклад: [3, с. 234] або [5; 7]. Зразки оформлення літературних джерел можна переглянути за посиланням: <https://surl.li/qcxlmi>

Структура звіту: титульна сторінка, зміст, основні розділи, список літератури та інтернет-джерел (5-10 джерел) додаток А.

Загальна оцінка за проходження навчальної практики виставляється груповим методистом та складається з окремих оцінок за кожний окремий розділ, а саме:

Фаховий розділ	Психолого-педагогічний розділ	Організаційний розділ	Загальна кількість балів
50	30	20	100

Критерії оцінювання фахового, психолого-педагогічного та організаційного розділів практики разом:

90-100 балів – А (відмінно): студент повністю виконав завдання, склав і своєчасно подав презентацію звіту. Узяв участь у настановчій та підсумковій конференціях. Опанував теоретичний розділ, володіє методикою складання плану-конспекту тренувальних занять, показав навички спостереження, аналізу й висновків психолого-педагогічного спостереження. Виконав умови фахового, психолого-педагогічного й організаційного розділів практики.

82-89 – В (добре): студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні спостереження, аналізу й оформлення висновків проведення тренувальних занять. Завдання усіх розділів виконані студентом повністю, документація оформлена якісно та здана вчасно, але студентом допущені незначні фактичні або методичні помилки.

74-81 – C (добре): результати, показані студентом під час практики, відповідають вимогам, передбаченим до рівня В, але при цьому деякі завдання студента не відзначаються різноманітністю та допущені незначні помилки.

64-73 – D (задовільно): студент не зміг успішно впоратися з усіма завданнями практики: відтворює незначну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання, але не позбавлений самостійності в проведенні практичних завдань, допускає помилки методичного та теоретичного плану, спостерігаються незначні порушення вимог організаційного та методичного характеру, що знижує ефективність проведення заняття. Документація студентом здана невчасно та/або її оформлення не дуже якісне.

60-63 – E (задовільно): студент припускається значних помилок під час проведення практичних занять, спостерігається невідповідальне ставлення студента практики. Документація здана повністю, але її оформлення неякісне та/або не зовсім відповідає вимогам. Більшість оцінок за основні види роботи «нище середньої».

35-59 – FX (незадовільно): студент не виконав програми практики або певну частину завдань практики (навіть один з видів робіт), але за певних умов може повторно пройти навчальну практику і отримати позитивну оцінку.

0-34 – F (незадовільно): студент не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при повторному складанні заліку за практику.

Рекомендована література:

1. Арефьев В.Г. Самостійна робота студентів під час педагогічної практики [текст] методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання 4-те вид. перероб. і доп. / В.Г. Арефьев, Н.Д. Михайлова. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 120 с.

2. Воловик Н. І., Березовський В. А. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих

педагогічних навчальних закладів. К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 42 с.

3. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. інт фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. – Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. - 44 с.

4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : навч. посіб. Вінниця: КНТ, 2016. 615 с.

5. Кощєєв О. С. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю. Київ. 2009. 87 с. URI: <https://tinyurl.com/4ejhbubn> .

6. Методичні рекомендації щодо практичної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за освітньопрофесійними програмами спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Харків: ХДАФК, 2020. 152 с.

7. Нерода Н. Характеристика європейської моделі професійного спорту та її відмінності від американської [Електронний ресурс] // Спортивна наука України. 2016. № 2(72). С. 68-72. Режим доступу: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/418>

8. Нерода Н., Бріскін Ю. Періодизація розвитку професійного спорту в Європі// Фізична активність, здоров'я і спорт. 2016. № 2(24). С. 3-10.

9. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування : підручник. Київ: Перша друкарня, 2021. 672 с.

10. Романова В. І., Сотник Ж. Г., Ліпський В. В Методичні рекомендації щодо проходження ознайомчої практики для здобувачів спеціальності 017 Фізична культура і спорт освітньої програми «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня. 2024. 42 с.

11. Савчук С. І. Силабус нормативного освітнього компонента «Організаційна практика» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 017 Фізична культура і спорт, за освітньо-професійною програмою Фізична культура і спорт. Луцьк. 2023. 15 с.

12. Товт В.А. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту: методичний посібник / Товт В.А., Мелега К.П., Бондарчук Н.Я., Дуло О.А., Гузак О.Ю., Щерба М.Ю. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – 44с.

ІІІ. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: АСИСТЕНТСЬКА ТРЕНЕРСЬКА

Мета практики: Основною метою виробничої асистентської практики для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» є поглиблення знань, розвиток практичних навичок та формування професійних компетентностей у сфері тренерської діяльності. Практика забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю, сприяє адаптації студентів до умов професійного середовища, а також підготовці до майбутньої самостійної роботи як тренерів чи фахівців сфери фізичної культури і спорту.

Основні завдання практики:

- Ознайомлення з метою, завданнями та вимогами до асистентської практики.
- Вивчення організаційної структури спортивної установи, напрямків її діяльності та специфіки роботи.
- Ознайомлення з нормативними документами та графіком роботи спортивного закладу.
- Забезпечення безпечних умов праці під час тренувань, змагань та інших заходів.
- Ознайомлення зі структурою роботи тренера-викладача та специфікою його обов'язків.

- Участь у плануванні, організації та проведенні тренувальних занять для спортсменів різного віку й рівня підготовки.
- Участь у підготовці та проведенні спортивних заходів (змагань, тестувань, тренувальних зборів).
- Розвиток навичок роботи з документацією: складання планів-конспектів тренувальних занять, оформлення звітів, аналіз результатів тестувань.
- Ознайомлення з основами психологічної роботи тренера, методами мотивації спортсменів, створення позитивного емоційного клімату в команді.
- Спостереження за поведінкою спортсменів у різних ситуаціях (успіх, невдача, напруження) та участь у розв'язанні психологічних проблем.
- Аналіз особливостей комунікації між тренером і спортсменами, розвиток власних навичок ефективної взаємодії.
- Виконання функцій помічника тренера, включаючи допомогу у проведенні тренувань, контролю за технікою виконання вправ та організації змагань.
- Участь у тестуванні фізичної підготовленості спортсменів, оцінюванні їхніх показників фізичного розвитку та формулюванні рекомендацій.
- Відпрацювання організаційних, методичних і тренерських навичок під час взаємодії з адміністрацією, вихованцями та іншими працівниками спортивного закладу.
- Підготовка звітної документації (щоденник практики, звіт із виконаних завдань) і участь у захисті перед методистами та комісією.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральні компетентності. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
ЗК4. Здатність працювати в команді.	ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.	ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.	ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку
ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

ПРН13. Використовувати засвоєнні уміння і навички занять популярними видами рухової активності оздоровчої спрямованості.

ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

I. Організаційний розділ (1,5 кредити ЄКТС / 45 год)

Участь у настановчій конференції з виробничої практики: асистентської тренерської. Ознайомлення з метою, завданнями та основними вимогами проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки під час тренувань, змагань та роботи в спортивних закладах. Отримання методичних рекомендацій, графіку та індивідуального плану проходження практики.

Ознайомлення зі спортивною установою (ДЮСШ, СДЮШОР, спортивний клуб). Знайомство з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками установи. Вивчення організаційної структури закладу, напрямів його діяльності, специфіки організації тренувального процесу та змагань.

Ознайомлення зі спортивними залами, майданчиками, тренажерними залами, інвентарем та обладнанням. З технічним станом спортивного обладнання. Вивчення заходів безпеки під час тренувань і змагань.

Ознайомлення з річними, місячними планами роботи спортивної установи. Вивчення навчально-тренувальних програм, планів занять та положенням проведення змагань. Ознайомлення з методичними рекомендаціями та графіками проведення тренувальних зборів, змагань і заходів.

Знайомство зі спортивною групою. Аналіз вікових, статевих, індивідуальних та психологічних особливостей спортсменів. Оцінка рівня спортивної підготовленості, фізичного розвитку та мотивації учасників групи. Встановлення контактів зі спортсменами та спостереження за їхнім тренувальним процесом.

Складання індивідуального графіку практики. Розробка графіку, що охоплює навчальну, методичну, тренувальну, змагальну діяльність. Узгодження графіку з керівником (методистом) практики від закладу вищої освіти (ЗВО) та наставником практики від спортивної установи.

Оформлення звітної документації. Ведення щоденника практики з описом виконаних завдань, участі у тренуваннях, змаганнях та інших заходах. Складання планів тренувальних занять та положень організації та проведення змагань.

Підготовка звіту з фахового розділу практики, що включає опис виконаних завдань у ролі помічника, аналіз отриманого досвіду та рекомендації. Підготовка звіту про виконану роботу в рамках психологічного блоку, що включає опис спостережень, аналіз отриманого досвіду та рекомендації.

Участь у підсумковій конференції з тренерської практики. Захист звітної документації перед комісією та методистами. Обговорення отриманого досвіду та аналіз виконаних завдань.

II. Фаховий розділ (4 кредити ЄКТС / 120 год)

Ознайомлення з професійною діяльністю тренера-викладача. Вивчення структури і специфіки роботи спортивної школи (ДЮСШ). Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача та особливостями його взаємодії з вихованцями та адміністрацією. Спостереження за організацією та виконанням обов'язків тренера-викладача.

Участь у тренувальному процесі як помічника. Спостереження за тренувальними заняттями різних вікових груп і рівнів підготовки. Ознайомлення з методами організації тренувань, побудови тренувальних циклів і мікроциклів. Допомога тренеру у проведенні тренувальних занять (розстановка інвентарю, підготовка місць для занять, допомога у виконанні вправ спортсменами).

Участь у проведенні тренувальних занять. Допомога в плануванні тренувань під керівництвом тренера-наставника. Відпрацювання технічних елементів із вихованцями під наглядом наставника. Участь у підготовці і проведенні окремих етапів тренувальних занять (розминка, основна частина, заключна частина).

Організація і допомога під час змагань. Участь в організації внутрішніх змагань у ролі асистента. Підготовки спортивного інвентарю та місця проведення змагань. Виконання обов'язків помічника судді під час змагань або контрольних заходів.

Оцінювання фізичної підготовленості вихованців (у ролі асистента). Допомога у проведенні тестувань і контролю рівня фізичного розвитку спортсменів. Збирання даних для оцінювання спортивної підготовленості під керівництвом тренера. Участь у підготовці звітів про результати тестувань і формулюванні рекомендацій.

Робота з документацією. Ознайомлення з журналами обліку занять, індивідуальними планами підготовки спортсменів. Допомога у складанні планів-конспектів для тренувань та участі у спортивних заходах. Участь у підготовці звітної документації про виконану роботу.

Підведення підсумків. Спостереження за роботою тренера та її аналіз із точки зору організації тренувального процесу. Обговорення успіхів і труднощів під час проходження практики у ролі стажиста із керівником практики. Формулювання висновків щодо власного професійного зростання на основі досвіду асистентської практики.

III. Психологічний розділ (2 кредити ЄКТС / 60 год)

Ознайомлення з психологічними аспектами діяльності тренера. Спостереження за поведінкою вихованців під час тренувань та змагань. Визначення емоційних та поведінкових реакцій спортсменів у різних ситуаціях (успіх, невдача, напружені моменти). Ознайомлення з основними методами мотивації, які використовує тренер для роботи з вихованцями. Створення психологічного портрета тренера і одного із спортсменів.

Аналіз динаміки взаємодії у тренувальній групі:

- Спостереження за взаємодією між членами групи (лідери, конфліктні особистості, підтримка в команді).
- Аналіз взаємодії тренера з вихованцями (методи побудови довірливих стосунків, вирішення конфліктних ситуацій).

- Вивчення впливу емоційного стану тренера на атмосферу в групі.

Участь у психологічному спостереженні:

- Допомога тренеру в оцінці емоційного стану спортсменів перед, під час і після тренувань або змагань.
- Фіксація типових психологічних труднощів у роботі з вихованцями (страх, низька мотивація, тривога).
- Ознайомлення з практичними методами вирішення психологічних проблем у спортивній діяльності.

Розвиток власних комунікативних навичок:

- Участь у побудові діалогу з вихованцями під керівництвом тренера.
- Відпрацювання основних прийомів вербальної та невербальної комунікації у роботі зі спортсменами різних психологічних типів.
- Аналіз власної взаємодії з вихованцями, на основі індивідуального та групового підходу виявлення сильних і слабких сторін у комунікативній діяльності.

Підведення підсумків. Оцінювання впливу психологічного аспекту на ефективність тренувального процесу. Формулювання висновків і рекомендацій щодо покращення власних навичок у роботі з психологічними аспектами.

ПЛАН ПРАКТИКИ

Перший тиждень практики.

Участь у настановчій конференції з виробничої практики: асистентської тренерської. Отримання інструкцій із техніки безпеки під час тренувань, змагань та роботи у спортивних закладах. Ознайомлення з графіком та індивідуальним планом проходження практики.

Знайомство з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками.

Вивчення організаційної структури спортивного закладу, напрямів діяльності, специфіки організації тренувального процесу та змагань.

Ознайомлення з матеріально-технічною базою (спортивні зали, майданчики, інвентар, обладнання). Оцінка технічного стану спортивного інвентарю.

Визначення тренувальної групи, закріплення за нею. Знайомство з учасниками спортивної групи. Аналіз вікових, статевих, індивідуальних та психологічних особливостей спортсменів.

Спостереження за тренувальним процесом групи. Вивчення навчально-тренувальних програм, планів занять та положень проведення змагань. Аналіз рівня фізичної підготовленості, розвитку та мотивації спортсменів.

Складання індивідуального графіка практики (навчальна, методична, тренувальна та змагальна діяльність). Узгодження графіка з керівником практики від ЗВО та наставником практики. Ведення щоденника практики, запис виконаних завдань і спостережень. Ознайомлення із заходами безпеки під час тренувань та змагань.

Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача. Вивчення методів організації тренувальних циклів і мікроциклів. Участь у підготовці інвентарю до тренувань.

Профорієнтаційна робота. Проведення бесіди зі спортсменами про переваги професійної діяльності у сфері спорту.

Науково-дослідна робота. Вивчення методичної літератури для підготовки до написання курсової роботи. Формулювання теми курсової роботи та початковий збір матеріалів для її написання.

Другий-четвертий тижні практики.

Фаховий розділ. Спостереження за тренуваннями різних вікових груп і рівнів підготовки. Допомога у проведенні тренувань: розстановка інвентарю, підготовка місця занять, асистування під час виконання вправ. Самостійне проведення частин тренування (розминка, основна частина, завершення).

Підготовка положення для внутрішніх змагань. Асистування під час проведення змагань (підготовка інвентарю, контроль за дотриманням правил). Виконання функцій помічника судді.

Допомога у проведенні тестувань фізичної підготовленості спортсменів. Аналіз результатів тестувань, формулювання рекомендацій для подальшої роботи.

Ознайомлення з журналами обліку занять і планами підготовки спортсменів. Складання конспектів тренувань. Підготовка звітів про виконану роботу.

Психологічний розділ. Спостереження за динамікою взаємодії у групі, вивчення впливу емоційного стану тренера на атмосферу в групі. Аналіз методів мотивації, застосованих тренером. Участь у побудові комунікації зі спортсменами.

Останній (п'ятий) тиждень практики.

Оформлення щоденника практики. Складання звіту про виконану роботу. Підготовка доповіді для підсумкової конференції з практики. Узгодження звітної документації з керівником практики.

Участь підсумковій конференції. Захист звітної документації перед комісією. Обговорення досвіду практики та надання пропозицій щодо її покращення. Передача звітів груповому керівнику практики від ЗВО.

Загальна оцінка за проходження тренерської практики виставляється груповим методистом та складається з окремих оцінок за кожний окремий розділ, а саме:

Фаховий розділ	Психологічний розділ	Організаційний розділ	Загальна кількість балів
50	30	20	100

Звітна документація для практики та вимоги до її оформлення

1. Щоденник практики (загальноприйнятий шаблон щоденника)
2. Плани-конспекти тренувальних занять (розроблені відповідно до методичних рекомендацій (додаток Б) (підготовча, основна і заключна частини заняття).

3. Положення про проведення змагань (що регламентує організацію внутрішніх змагань)
4. Звіт про фаховий розділ практики (опис виконаних завдань у ролі помічника тренера).
5. Звіт про психологічні спостереження (аналіз взаємодії між спортсменами; спостереження за методами мотивації тренера; висновки щодо впливу психологічного аспекту на тренувальний процес.
6. Результати тестувань фізичної підготовленості (фіксація показників спортсменів, аналіз отриманих даних, формулювання рекомендацій)
7. Відгук (характеристика) від наставника практики
8. Підсумковий звіт із практики (додаток Б)

Критерії оцінювання за розділами практики подані у IV Розділі
Виробнича практика: тренерська

IV. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: ТРЕНЕРСЬКА

Мета практики: Основною метою виробничої практики для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» є поглиблення знань, розвиток практичних навичок та формування професійних компетентностей у сфері тренерської діяльності. Практика забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю, сприяє адаптації студентів до умов професійного середовища, а також підготовці до майбутньої самостійної роботи як тренерів чи фахівців сфери фізичної культури і спорту.

Основні завдання практики:

- Ознайомлення з метою, завданнями та вимогами до виробничої практики тренерської.
- Вивчення організаційної структури спортивної установи, напрямків її діяльності та специфіки роботи.
- Ознайомлення з нормативними документами та графіком роботи спортивного закладу.

- Забезпечення безпечних умов праці під час тренувань, змагань та інших заходів.
- Ознайомлення зі структурою роботи тренера-викладача та специфікою його обов'язків.
- Участь у плануванні, організації та проведенні тренувальних занять для спортсменів різного віку й рівня підготовки.
- Участь у підготовці та проведенні спортивних заходів (змагань, тестувань, тренувальних зборів).
- Розвиток навичок роботи з документацією: складання планів-конспектів тренувальних занять, оформлення звітів, аналіз результатів тестувань.
- Ознайомлення з основами психологічної роботи тренера, методами мотивації спортсменів, створення позитивного емоційного клімату в команді.
- Спостереження за поведінкою спортсменів у різних ситуаціях (успіх, невдача, напруження) та участь у розв'язанні психологічних проблем.
- Аналіз особливостей комунікації між тренером і спортсменами, розвиток власних навичок ефективної взаємодії.
- Виконання функцій помічника тренера, включаючи допомогу у проведенні тренувань, контролю за технікою виконання вправ та організації змагань.
- Участь у тестуванні фізичної підготовленості спортсменів, оцінюванні їхніх показників фізичного розвитку та формулюванні рекомендацій.
- Відпрацювання організаційних, методичних і тренерських навичок під час взаємодії з адміністрацією, вихованцями та іншими працівниками спортивного закладу.
- Підготовка до написання курсової роботи
- Підготовка звітної документації

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Інтегральні компетентності. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і

спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
ЗК4. Здатність працювати в команді.	ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.
ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.	ФК7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.
ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.	ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку
ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної

роботи серед різних груп населення.

ПРН10. Оцінювати рухову активність людини та її фізичний стан, складати та реалізовувати програми кондиційного тренування, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи.

ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

I. Організаційний розділ (2 кредит ЄКТС / 60 год)

Участь у настановчій конференції з виробничої тренерської практики. Ознайомлення з метою, завданнями та основними вимогами проходження практики. Проведення інструктажу з техніки безпеки під час тренувань, змагань та роботи в спортивних закладах. Отримання методичних рекомендацій, графіку та індивідуального плану проходження практики.

Ознайомлення зі спортивною установою (ДЮСШ, СДЮШОР, спортивний клуб). Знайомство з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками установи. Вивчення організаційної структури закладу, напрямів його діяльності, специфіки організації тренувального процесу та змагань.

Ознайомлення зі спортивною групою. Аналіз вікових, статевих, індивідуальних та психологічних особливостей спортсменів. Оцінка рівня спортивної підготовленості, фізичного розвитку та мотивації учасників групи. Встановлення контактів зі спортсменами та спостереження за тренувальним процесом.

Вивчення матеріально-технічної бази спортивної установи. Ознайомлення зі спортивними залами, майданчиками, тренажерними залами, інвентарем та обладнанням. Оцінка технічного стану спортивного обладнання. Вивчення заходів безпеки під час тренувань і змагань.

Аналіз навчально-методичної документації. Ознайомлення з річними, місячними планами роботи спортивної установи. Вивчення навчально-

тренувальних програм, планів занять та положень проведення змагань. Ознайомлення з методичними рекомендаціями та графіками проведення тренувальних зборів, змагань і заходів.

Складання індивідуального графіку практики. Розробка графіку, що охоплює навчальну, методичну, тренувальну, змагальну та дослідницьку діяльність. Узгодження графіку з керівником практики від закладу вищої освіти (ЗВО) та наставником практики від спортивної установи.

Оформлення звітної документації. Ведення щоденника практики з описом виконаних завдань, участі у тренуваннях, змаганнях та інших заходах. Складання планів тренувальних занять та положень організації змагань. Підготовка звіту з розділів практики, що включає опис виконаних завдань, результати тестувань; висновки щодо емоційного стану та мотивації спортсменів. Підготовка звіту на перевірку методисту практики.

Участь у підсумковій конференції з виробничої практики: тренерської. Захист звітної документації перед комісією та методистами. Обговорення отриманого досвіду та аналіз виконаних завдань. Надання пропозицій щодо покращення організації та проведення практики.

II. Фаховий розділ (6 кредити ЄКТС / 180 год)

Ознайомлення з професійною діяльністю тренера-викладача. Вивчення структури і специфіки роботи спортивної школи (ДЮСШ). Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача у спортивній школі, особливостями його взаємодії з вихованцями та адміністрацією. Аналіз робочих планів, графіків тренувань і документації, що регламентує діяльність тренера.

Участь у тренувальному процесі. Спостереження за проведенням тренувань різних вікових груп і рівнів підготовки. Ознайомлення з методами організації тренувальних занять, побудови тренувальних циклів і мікроциклів. Допомога тренеру під час навчально-тренувального процесу.

Проведення тренувальних занять. Самостійне планування і проведення тренувальних занять із обраного виду спорту під керівництвом

наставника. Відпрацювання технічних і тактичних елементів у групах різного рівня підготовленості. Розвиток умінь і навичок із проведення розминок, основної частини тренування та завершального етапу.

Організація і суддівство змагань. Участь в організації та проведенні внутрішніх змагань у спортивній школі. Виконання обов'язків судді під час змагань або контрольних заходів. Вивчення регламентів змагань, правил та етики поведінки під час спортивних подій.

Робота з документацією. Вивчення і ведення журналів обліку занять, індивідуальних планів підготовки спортсменів. Розробка планів-конспектів для тренувань та участі у спортивних заходах. Оформлення звітів про виконану роботу.

Підготовка до написання курсової роботи.

Визначення теми курсової роботи. Аналіз напрямів діяльності спортивної школи для вибору актуальної теми. Консультація науковим керівником щодо визначення теми.

Збір інформації та джерел (ознайомлення з методичною та науковою літературою, пов'язаною з темою курсової роботи; вивчення практичних аспектів обраного питання під час роботи у спортивній школі; збір статистичних даних про фізичну підготовленість спортсменів для подальшого аналізу).

Проведення первинного аналізу зібраної інформації, виділення ключових моментів. Систематизація матеріалів для використання у теоретичній та практичній частинах курсової роботи.

Підготовка до написання практичної частини (використання спостережень та даних, зібраних під час тренувального процесу, для обґрунтування висновків у курсовій роботі; формулювання рекомендацій на основі отриманих даних. Підготовка вступу та обґрунтування теми дослідження курсової роботи.

III. Психологічний розділ (2,5 кредити ЄКТС / 75 год)

Ознайомлення з психологічними аспектами тренувального процесу.

Вивчення основних психологічних характеристик спортсменів різного віку та рівня підготовленості. Ознайомлення з особливостями роботи тренера з формування мотивації, управління емоціями та вирішення конфліктів у групі. Аналіз стилю керівництва тренера та його впливу на психологічний клімат у команді.

Діагностика психологічного стану спортсменів. Проведення психологічного тестування для визначення: рівня мотивації до досягнень; рівня стресостійкості та емоційної стабільності; особливостей комунікації та взаємодії у групі. Використання адаптованих методик, таких як: Шкала настрою САН; Тест Люшера; Соціометрія Д. Морено.

Психологічний аналіз тренувального процесу. Спостереження за емоційною динамікою спортсменів під час тренувань та змагань. Аналіз способів мотивації, які застосовує тренер, і їхнього впливу на вихованців. Виявлення основних психологічних труднощів у спортсменів (наприклад, страх невдачі, проблеми концентрації уваги тощо).

Участь у психологічному супроводі спортивної діяльності. Проведення індивідуальних і групових бесід зі спортсменами для визначення їхніх потреб і очікувань. Участь у розробці рекомендацій для тренера щодо поліпшення психологічного клімату в групі. Допомога в організації та проведенні заходів для згуртування команди (тимбілдингу).

ПЛАН ПРАКТИКИ

Перший тиждень практики.

Участь у настановчій конференції. Отримання інструкцій з техніки безпеки. Ознайомлення з метою, завданнями та вимогами практики. Ознайомлення з адміністрацією, тренерським складом та іншими працівниками спортивної установи. Ознайомлення з правилами безпеки під час тренувань і змагань. Розробка заходів із запобігання травмуванню

спортсменів. Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача. Аналіз специфіки роботи тренера у спортивній школі.

Ознайомлення із базою практики. Вивчення організаційної структури закладу. Ознайомлення з матеріально-технічною базою (зали, майданчики, інвентар). Аналіз технічного стану спортивного обладнання.

Закріплення за групою. Знайомство зі спортивною групою (аналіз вікових, індивідуальних та психологічних особливостей спортсменів. Встановлення контакту зі спортсменами, спостереження за тренувальним процесом).

Аналіз навчально-тренувальних програм. Оцінка методів організації тренувань. Вивчення планувальної документації (плани роботи, графіки тренувань, сценарії проведення змагань).

Складання індивідуального графіка практики. Підготовка робочого щоденника практики. Розробка планів тренувальних занять.

Профорієнтаційна робота. Бесіда з вихованцями про можливості професійного розвитку у сфері спорту.

Науково-дослідна робота. Вивчення методичної літератури для підготовки до курсової роботи. Формулювання теми курсової роботи та початковий збір матеріалів для її написання. Тестування психологічної підготовленості вихованців.

Другий-шостий тижні практики.

Тренувальний процес. Спостереження за тренуваннями різних вікових груп. Асистування тренеру під час тренувань. Самостійне планування та проведення тренувальних занять.

Організація змагань. Підготовка положень для проведення внутрішніх змагань. Суддівство змагань і контрольних заходів. Аналіз проведених спортивних заходів.

Діагностика:

1. Проведення тестувань відповідно до теми курсової роботи.

2. Використання методик моніторингу стану здоров'я та психологічної готовності. Діагностика рівня мотивації, емоційного стану та комунікації спортсменів. Участь у психологічному супроводі тренувального процесу (бесіди, аналіз мотивації).

Документація. Ведення щоденника практики, оформлення план-конспектів тренувальних занять. Підготовка звіту з виконаної роботи.

Останній тиждень практики:

1. Завершення оформлення звітної документації (щоденник, плани, звіт тощо).
2. Підготовка доповіді для звітної конференції.
3. Участь у підсумковій конференції (захист звіту, обговорення отриманого досвіду).
4. Надання пропозицій щодо покращення організації та проведення виробничої практики.
5. Подання звітної документації груповому керівнику.

Загальна оцінка за проходження тренерської практики виставляється груповим методистом та складається з окремих оцінок за кожний окремий розділ, а саме:

Оформлення звітної документації та вимоги до звіту.

Щоденник практики (загальноприйнятий шаблон щоденника)

Навчально-тренувальна робота – 50 балів. Папка, яка містить наступні складові:

1. Місце проходження практики.
2. Інформація про заклад.
3. Інформація про викладацький склад закладу.
4. Розклад навчально-тренувальних занять.
5. Список навчально-тренувальної групи.
6. Тематично-поурочне планування (на період проходження практики) по тижнях.
7. Конспекти (розгорнуті) навчально-тренувальних занять (8 конспектів).

8. Тестування фізичної підготовки спортсменів в групі: на початку та в кінці практики з порівняльним аналізом змін, що відбулись.

20 балів – папка, яка містить інформацію про змагання в яких навчально-тренувальна група брала участь:

1. Положення про змагання.
2. Заявка на участь у змаганнях.
3. Протоколи змагань.
4. Звіт про проведення змагань.

30 – балів Психологія. Підготовка звіту за результатами тестових завдань з психології

Відгук (характеристика) від наставника практики.

Підсумковий звіт із практики (додаток Б).

Фаховий розділ	Психологічний розділ	Організаційний розділ	Загальна кількість балів
50	30	20	100

Критерії оцінювання за розділами практики:

ФАХОВИЙ РОЗДІЛ

Включає:

- навчально-тренувальну роботу (враховується кількість і якість проведених студентом тренувальних занять);
- кількість відвіданих занять проведених тренерами-наставниками та їх аналіз;
- якість розроблених конспектів тренувального заняття;

Оцінювання планів-конспектів навчально-тренувальних занять:

5 балів – студент-практикант, складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості спортсменів;
- 2) зазначено розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;

- 3) визначив методи проведення тренувальних занять;
- 5) визначив місце, обладнання та засоби навчання тренувального заняття;
- 6) склав план-конспект тренувального заняття (зазначено частини тренування, методи і тривалість проведення);
- 7) визначив зміст навчально-тренувального занять (із зазначенням індивідуальних завдань окремим спортсменам).
- 8) зазначено прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренування, передбачено можливі ускладнення та шляхи їх вирішення;
- 9) зазначено наукову, методичну літературу, яка використана під час написання конспекту, тренувального заняття.

4 бали – студент-практикант складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості спортсменів;
- 2) зазначив розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;
- 3) зазначив методи проведення тренувальних занять; визначив місце, обладнання та засоби навчання;
- 4) склав план-конспект навчально-тренувального заняття (зазначено частини тренування, методи і тривалість проведення);
- 5) визначив зміст тренувального заняття (з частковим зазначенням індивідуальних завдань окремим спортсменам);
- 6) частково зазначив прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренування;
- 7) зазначив наукову та методичну літературу, використану під час написання конспекту.

3 бали – студент-практикант складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, але не врахував специфіку та вікові особливості учнів;
- 2) зазначив розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;
- 3) зазначив частково методи проведення тренувальних занять;
- 4) склав план-конспект тренувальних занять (зазначено частини тренування, методи та тривалість їх проведення);
- 5) визначив зміст тренувального заняття (без зазначення індивідуальних завдань окремим спортсменам);
- 6) не зазначено прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренувального заняття;
- 7) зазначив наукову, методичну літературу, використану під час написання конспектів.

0-2 балів – студент-практикант, складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, виховного заходу;
- 2) зазначив переважний розвиток тих чи інших фізичних якостей в тренувальному занятті, але не вказав його об'єм;
- 3) частково зазначив методи проведення тренувального заняття;
- 4) частково зазначив обладнання та засоби навчання;
- 5) визначив зміст тренувального заняття (без зазначення індивідуальних завдань для окремих спортсменам, не всі частини тренувального заняття зазначені в конспекті, допущені суттєві помилки у викладі практичного матеріалу);
- 6) зазначено наукову методичну літературу, використану під час підготовки конспекту;
- 7) план-конспект тренувальних занять.

Оцінювання проведення студентами-практикантами навчально-тренувального заняття:

5 балів – виставляється студенту, якщо навчально-тренувальне заняття

проведене на високому науково-теоретичному та організаційно-методичному рівні, якщо на ньому обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання, раціонально застосовувались різноманітні методи навчання і прийоми активізації спортсменів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, підтримувалась добра дисципліна, якщо студент виявив творчу самостійність в доборі навчального матеріалу дидактичного матеріалу, під час побудови, проведення и аналіз тренувального заняття;

4 бали – виставляється студенту, якщо навчально-тренувальне заняття проведено на високому науково-теоретичному та організаційно-методичному рівні, якщо на ньому успішно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання, але недостатньо ефективно використовувались окремі методичні прийоми активізації спортсменів, якщо студент проявив самостійність в доборі навчального і дидактичного матеріалу, але припустився незначних помилок в побудові і проведенні тренувального заняття;

3 бали – виставляється студенту, якщо в реалізації освітніх, оздоровчих та виховних завдань допущено помилки, недостатньо ефективно застосував методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну діяльність спортсменів, не завжди міг налагодити контакт з ними, припустився деяких помилок у викладі навчального матеріалу, під час аналізу тренувального заняття, не зазначав своїх помилок та недоліків;

0-2 балів – виставляється студенту, якщо на навчально-тренувальному занятті не були виконані освітні, оздоровчі та виховні завдання, допускалися суттєві помилки у викладі навчального матеріалу, не забезпечувалась дисципліна, якщо студент некритично віднісся до своєї роботи.

Оцінка за якість оформлення щоденника і звіту про виконання плану виробничої асистентської тренерської практики:

5 балів – щоденник і звіт про виконання плану практики оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст повністю відображає результати виконання завдань практики;

4 бали – щоденник і звіт оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст достатньо відображає результати виконання основних завдань практики, за винятком незначних зауважень;

3 бали – щоденник і звіт оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст не достатньо відображає результати виконання основних завдань практики;

2 бали – щоденник і звіт наближено відображають результати виконання основних завдань практики.

1 бал – щоденник і звіт оформленні формально не відображають результати виконання основних завдань практики.

0 балів – щоденник і звіт про результати практики не надані для перевірки.

Також оцінюється рівень володіння комплексом компетентностей для здійснення професійної діяльності:

27–35 балів ставиться, якщо студент володіє глибокими знаннями:

- про сучасні технології навчання й виховання;
- про альтернативні програми з дисциплін, винесених на практику;
- має міцні теоретичні знання з фундаментальних дисциплін.

У студента розвинені професійні компетентності:

проектувальні:

- уміє здійснювати перспективне й тижневе планування власної роботи й діяльність дітей у групі;
- виявляє самостійність та ініціативність при плануванні навчально-тренувальних занять та змагань із виду спорту.

конструктивні:

- уміє визначити й обґрунтувати мету, зміст, методи й прийоми навчання;
- уміє скласти розгорнутий конспект, при цьому виявляє самостійність та ініціативність;

- уміє визначити мету та завдання змагань з виду спорту відповідно до рівня психофізіологічного розвитку дитини і змодельовати форму змагань.

процесуальні:

- вільно володіє матеріалом навчально-тренувального заняття, не припускається мовленнєвих помилок;

- уміє використовувати на навчально-тренувальних заняттях та різні методи активізації пізнавальної діяльності учнів;

- володіє вміннями оцінювати рівень знань, умінь і навичок учнів відповідно до чинних норм;

гностичні:

- уміє здійснювати аналіз відвіданих навчально-тренувальних занять у різних аспектах;

- уміє аналізувати навчально-тренувальні заняття та змагання з виду спорту, які проводять інші студенти;

- уміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного навчально-тренувального заняття, змагання з виду спорту і вносити необхідні корективи;

- уміє оформити конспект залікового навчально-тренувального заняття згідно з чинними вимогами;

комунікативні:

- безконфліктно спілкується;

- має бездоганне літературне мовлення (під час навчально-тренувальних занять та у вільний від тренувань час);

- уміє правильно реагувати на зауваження, що виникають у процесі діяльності.

18-26 балів ставиться, якщо студент має знання:

- про сучасні технології навчання й виховання;
- про альтернативні програми з дисциплін, винесених на практику;
- має теоретичні знання з фундаментальних дисциплін, проте вони не досить глибокі.

У студента розвинені професійні компетенції:

проектувальні:

- уміє здійснювати перспективне й тижневе планування власної роботи й діяльності дітей у групі;
- уміє планувати навчально-тренувальні та змагальні заходи, при цьому виявляє самостійність, але не ініціативність.

конструктивні:

- уміє складати розгорнуті конспекти навчально-тренувальних занять, проте виконує це не самостійно, а з допомогою методиста чи вчителя;
- уміє обґрунтувати мету, зміст, однак не завжди добирає ефективні методи й прийоми навчання;
- уміє визначити мету та завдання змагань з виду спорту відповідно до рівня психофізіологічного розвитку дитини, але не може змодельовати форму змагань.

процесуальні:

- вільно володіє матеріалом навчально-тренувального заняття, проте припускається окремих мовленнєвих огріхів і не завжди помічає їх у мовленні учнів;
- уміє використовувати на навчально-тренувальних заняттях методи активізації пізнавальної діяльності учнів, проте вибір їх обмежений;
- не завжди повною мірою реалізує мету й завдання навчально-тренувальних занять;
- володіє вміннями оцінювати рівень знань, умінь і навичок учнів відповідно до чинних норм;

гностичні:

- уміє здійснювати аналіз відвіданих навчально-тренувальних занять;
- уміє аналізувати навчально-тренувальні заняття, які проводять інші студенти, але при цьому не може подати власні пропозиції щодо покращення виконаної роботи;

- в основному вміє аналізувати власну діяльність, але припускається незначних огріхів при оцінюванні результативності проведеного навчально-тренувального заняття, змагань з виду спорту і внесенні до їх змісту необхідних коректив;

- уміє оформити конспект залікового навчально-тренувального заняття відповідно до чинних вимог, проте при цьому припускається незначних помилок у формулюванні мети, завдань, доборі прийомів роботи тощо;

комунікативні:

- безконфліктно спілкується;
- уміє правильно реагувати на педагогічні ситуації, що виникають у процесі діяльності.

9-17 балів ставиться, якщо студент демонструє недостатню глибину знань:

- про сучасні технології навчання й виховання;
- про альтернативні програми з дисциплін, винесених на практику;
- має поверхові теоретичні знання з фундаментальних дисциплін.

У студента розвинені професійні компетенції:

проектувальні:

- має певні труднощі у перспективному й тижневому плануванні власної роботи й діяльність дітей у групі;
- не виявляє вміння планувати навчально-тренувальні та змагання з виду спорту;
- не виявляє самостійності й ініціативності при плануванні роботи.

конструктивні:

- не завжди й точно визначає й обґрунтовує мету, зміст, методи й засоби навчання; не вміє встановити конкретні завдання навчально-тренувального заняття чи змагань з виду спорту;
- при укладанні конспекту навчально-тренувального заняття чи змагань з виду спорту послуговується виключно опублікованими у фахових

виданнях методичними матеріалами, при цьому конспект носить характер розгорнутого плану;

- не враховує рівень психофізіологічного розвитку дитини, має певні труднощі при доборі матеріалу при укладанні положення про змагання з виду спорту;

процесуальні:

- частково володіє матеріалом навчально-тренувального заняття, припускається грубих мовленнєвих помилок, не помічає помилок у мовленні учнів;

- на навчально-тренувальних заняттях не застосовує методи активізації пізнавальної діяльності учнів;

- не повною мірою реалізує мету й завдання навчально-тренувальних занять;

- не завжди аргументує оцінювання рівня знань, умінь і навичок учнів;

гностичні:

- демонструє фрагментарні вміння при виконанні аналізу відвіданих навчально-тренувальних занять;

- має значні труднощі при виконанні аналізу навчально-тренувальних занять, які проводять інші студенти;

- не вміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного навчально-тренувального заняття, змагань з виду спорту і не реагує на зауваження тренера-викладача, методиста;

- при оформленні конспекту залікового навчально-тренувального заняття припускається значних відступів від вимог;

комунікативні:

- у процесі спілкування з учнями, методистами провокує конфліктні ситуації;

- не завжди правильно реагує на зауваження тренерів-викладачів, методистів, колег-студентів

0-8 балів ставиться, якщо студент не знає:

- предмет, який викладає;
- теорії й методики навчання дисциплін;
- теорії й методики виховної роботи.

У студента на недостатньому рівні розвинені професійні компетентності:

проектувальні:

- безвідповідально ставиться до перспективного й тижневого планування навчально-виховної роботи в навчально-тренувальній групі;
- припускається грубих помилок при плануванні навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту.

конструктивні:

- при плануванні мети, змісту, методів й засобів навчання припускається грубих помилок;
- не вміє укласти конспекти навчально-тренувальних занять;
- при розробці положення про змагання з виду спорту користується готовими розробками, які не може узгодити з віковими особливостями учнів, їх інтересами.

процесуальні:

- не володіє матеріалом навчально-тренувального заняття, допускає грубі мовні помилки, не помічає помилок у мові учнів;
- не може під час проведення навчально-тренувальних занять залучити учнів до активної діяльності;
- під час проведення залікового навчально-тренувального заняття не може вільно відновити розроблений матеріал;
- на навчально-тренувальних заняттях не вдається реалізувати поставлену мету;
- не вміє оцінити рівень знань, умінь і навичок учнів;

гностичні:

- не вміє аналізувати відвіданих навчально-тренувальних занять;

- не відвідує навчально-тренувальні заняття, які проводять інші студенти;
- не вміє аналізувати власну діяльність, оцінювати результативність проведеного навчально-тренувального заняття, змагань з виду спорту і не реагує на зауваження тренера-викладача, методиста;
- не вміє правильно оформити конспект залікового навчально-тренувального заняття;

комунікативні:

- не може встановити контакт з дітьми;
- у процесі спілкування з дітьми, тренером-викладачем, методистами провокує конфліктні ситуації;
- не реагує на зауваження тренерів-викладачів, методистів колег-студентів.

За підсумками фахового блоку студент отримує:

- 50-40 балів «Відмінно»;
- 39-30 балів «Добре»;
- 29-20 балів «Задовільно»;
- 19-0 балів «Незадовільно».

ПСИХОЛОГІЧНИЙ РОЗДІЛ

30-24 бали «Відмінно» ставиться, якщо студент повністю виконав програму вивчення навчально-тренувальної групи, виявив при цьому високий рівень опанування програмового матеріалу, самостійність, збагатив та поглибив теоретичні знання, набув досвіду щодо творчого застосування у навчально-виховній роботі. Уміє отримувати, систематизувати знання і адаптувати їх до процесу дослідження. Уміє спостерігати, аналізувати, узагальнювати психологічні факти, об'єктивно оцінювати поведінку та соціальні дії суб'єктів. Простежується висока якість загального рівня звіту та написання його основних структурних елементів (схеми), наявні протоколи дослідження та додатки. Практикант виявив здатність до рефлексії, уміння аналізувати

свою діяльність: правильність постановки мети і завдань; адекватність змісту психологічного дослідження поставленим завданням тощо.

У студента розвинені професійні компетентності:

організаційні :

- уміє ефективно організовувати різні види діяльності з досліджуваною навчально-тренувальною групою;
- уміє раціонально планувати дослідження у часі.

конструктивні:

- уміє здійснювати індивідуальний підхід;
- демонструє володіння формами, методами та прийомами роботи з дітьми, відповідними індивідуальним і віковим особливостям досліджуваного.

діагностичні:

- уміє адекватно вивчати та аналізувати особливості особистості дитини, застосовуючи різнопланові методики;
- уміє правильно інтерпретувати продукти діяльності вихованців;
- коректно визначає рівень розвитку тих чи інших психічних процесів, станів та властивостей дітей.

прогностичні:

- уміє прогнозувати результати конкретних педагогічних впливів, розвитку особистості та її соціальних і міжособистісних стосунків;
- уміє формулювати пропозиції науково-практичного та методичного характеру.

комунікативні:

- легко встановлює контакт, уміє цілеспрямовано організовувати спілкування і керувати ним;
- уміє вирішувати конфліктні ситуації, виявляє доброзичливість, дотримується правил “психологічної безпеки”.

23-17 балів «Добре» ставиться, якщо студент повністю виконав програму вивчення навчально-тренувальної групи, виявив при цьому високий рівень

опанування програмового матеріалу, самостійність, збагатив та поглибив теоретичні знання, набув досвіду щодо творчого застосування у навчально-виховній роботі. Студент виявив належний рівень теоретичної та практичної підготовки, продемонстрував уміння відібрати суттєву інформацію, необхідну для повного висвітлення результатів спостереження та застосування діагностичних методик. Практикант демонструє достатній рівень самостійної систематизації фактичного матеріалу, здатності до узагальнення і формулювання висновків, визначення мети й основних завдань дослідження. У цілому, спостерігається методологічно грамотне вивчення структури досліджуваного психічного явища (факторів, що впливають на нього). Достатній рівень обґрунтованості висновків і рекомендацій, сформульованих у звіті, інколи поєднується з логічними похибками. Студент виявляє достатній рівень професійної компетентності.

У студента розвинені професійні компетентності:

організаційні:

- виявляє професійну мобільність;
- уміє ефективно організовувати різні види діяльності з досліджуваною навчально-тренувальною групою;
- уміє раціонально планувати дослідження у часі.

конструктивні:

- уміє здійснювати індивідуальний підхід;
- демонструє володіння методами та прийомами роботи з дітьми, відповідність форм, методів, засобів індивідуальним і віковим особливостям досліджуваного.

діагностичні:

- уміє адекватно вивчати та аналізувати особливості особистості дитини, застосовуючи різнопланові методики;
- уміє правильно інтерпретувати продукти діяльності вихованців;
- коректно визначає рівень розвитку тих чи інших психічних процесів, станів та властивостей дітей, проте допускає незначні фактичні помилки.

прогностичні:

- уміє прогнозувати результати конкретних педагогічних впливів, розвитку особистості та її соціальних і міжособистісних стосунків;
- уміє формулювати пропозиції науково-практичного та методичного характеру. У формулюванні пропозиції допустив незначні неточності науково-практичного характеру.

комунікативні:

- легко встановлює контакт, уміє цілеспрямовано організовувати спілкування і керувати ним;
- уміє розв'язувати конфліктні ситуації, виявляє доброзичливість, дотримується правил "психологічної безпеки".

16-10 балів «Задовільно» ставиться в тому випадку, коли студент не зміг успішно впоратися із завданням на спостереження та ефективно використання дослідницьких методів, у результаті опис проведеної роботи виявився досить формалізованим. Мета й основні завдання дослідження сформульовані неточно. Студент демонструє вміння оцінювати відповідність якісних та кількісних показників рівня розвитку пізнавальних процесів, проте інтерпретує результати дослідження неточно, допущені суттєві помилки. Спостерігається недостатній рівень узагальнення і класифікації даних, трапляються неточності у формулюваннях. Інтерпретації результатів спостереження недостатньо переконливі. Висновки дослідження неповні, стереотипні та недостатньо аргументовані. Документація студентом здана невчасно або її оформлення не дуже якісне, трапляються неточності. Спостерігається певна побудова викладу матеріалу, проте логічна послідовність не завжди витримана. Переважну більшість питань програми у звіті висвітлено, проте мають місце похибки й недоречності. Наявні протоколи дослідження та додатки, проте вони оформлені не дуже якісно.

У студента на достатньому рівні розвинені професійні компетентності:

організаційні:

- намагався спостерігати, описувати й узагальнювати психологічні факти, проте практиканту не завжди вдавалося об'єктивно оцінити поведінку та соціальні дії суб'єктів;

- спостерігається недостатній рівень самоаналізу, творчості, ініціативності;

конструктивні:

- спостерігається недостатня повнота опису плану, організації і методів проведення дослідження; відповідність форм, методів, засобів індивідуальним і віковим особливостям досліджуваного не завжди очевидна.

діагностичні :

- намагався вивчати та аналізувати особливості дитини, проте не завжди правильно інтерпретував продукти діяльності вихованця;

- не завжди коректно визначав рівень розвитку тих чи інших психічних процесів, станів та властивостей дитини.

- застосовані методики не були різноплановими та достатньо трудомісткими.

прогностичні:

- уміє прогнозувати результати конкретних педагогічних впливів, розвитку особистості та її соціальних і міжособистісних стосунків;

- у формулюванні пропозицій допустив неточності науково-практичного та методичного характеру;

- прийоми і методи дослідження були не завжди адекватні поставленим завданням.

комунікативні:

- намагався організувати спілкування і керувати ним, встановлював контакт, дотримувався правил “психологічної безпеки”;

- спілкування не завжди було ефективним та продуктивним.

9-0 балів «Не задовільно». Студент не виконав програми вивчення навчально-тренувальної групи. Відсутнє уміння дібрати наукову інформацію, необхідну для виконання програми. Студент не володіє методиками

діагностики пізнавальних процесів, застосовує їх некоректно, інтерпретувати одержані результати не здатен. За допомогою тестових методик діагностує окремі аспекти міжособистісних стосунків, проте не може спрогнозувати можливі відхилення у поведінці. Психолого-педагогічні рекомендації виховних дій відсутні. Документація у повному обсязі відсутня, протоколів немає, додатки не оформлені.

У студента на мінімальному рівні розвинені професійні компетентності:

організаційні:

- намагався спостерігати психологічні факти, проте оптимально організувати власну дослідницьку діяльність не вдалося;
- спостерігається відсутність ініціативності.

конструктивні:

- опис плану дослідження відсутній, методи проведення дослідження не визначені;
- відповідність форм, методів, засобів індивідуальним і віковим особливостям досліджуваного не простежується;
- індивідуальний підхід знівельовано, виявляється формалізм.

діагностичні:

- намагався вивчати та аналізувати особливості дитини, проте часто інтерпретував продукти діяльності вихованця некоректно;
- застосовані методики не були різноплановими та достатньо трудомісткими, кількість методик недостатня, математична обробка результатів методик помилкова.

прогностичні:

- прогнозовані результати деяких педагогічних впливів, прогнози щодо розвитку особистості не формулювалися. Пропозиції відсутні.

комунікативні:

- намагався організовувати спілкування, проте воно було абсолютно непродуктивним.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

Включає:

- спортивно-організаційну роботу (організація і суддівство змагань з виду спорту; якість розробленої документації змагань);
- культура оформлення звітної документації;
- відношення студента до практики.

Оцінка за якість оформлення Положення про проведення заходу:

5 балів – документ оформлений без помилок у відповідності до зразка;

4 бали – допущені неточності у 1 пункті положення;

3 бали – допущені неточності у більшості пунктів положення;

2 бали – документ не завірений;

1 бал – відсутність деяких пунктів положення, документ не завірений;

0 балів – відсутність документу.

Оцінка за якість оформлення заявки учасників:

4 бали – заявка оформлена на 4 команди у відповідності до зразка;

3 бали – заявка оформлена на 3 команди у відповідності до зразка;

2 бали – заявка оформлена на 2 команди у відповідності до зразка;

1 бал – заявка оформлена на 1 команду у відповідності до зразка;

0 балів – відсутність документів.

Оцінка за якість оформлення звіту змагань:

5 балів – обидва документи оформлено у відповідності до зразку;

4 бали – незначні помилки у оформленні обох документів;

3 бали – значні помилки у оформленні обох документів;

2 бали – наявність одного із вказаних документів із незначними помилками у його оформленні;

1 бал – наявність одного із вказаних документів із значними помилками у його оформленні;

0 балів – відсутність документів.

Фотозвіт проведення змагання (за бажанням студента):

5 балів – фото відкриття, запрошених гостей, суддів, учасників, їх безпосередньої участі у заході, закриття заходу та нагородження переможців з відповідними підписами у вигляді стінгазети (колективної від бази практики).

4 бали – деякі фото заходу у вигляді стінгазети (колективної від бази практики);

3 бали – 4-5 фото заходу з підписами у звітній документації (кожний персонально);

2 бали – 3-4 фото з підписами у звітній документації (кожний персонально);

1 бал – 1-2 фото без підписів у звітній документації (кожний персонально);

0 балів – відсутність документу.

Оцінка за якість проведення організаційних заходів під час проходження практики

5 балів отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- приходить не пізніше як за 15 хв. до початку навчально-тренувального заняття на місце його проведення, перебуває в ДЮСШ не менше 5 днів на тиждень і не менше 6 год. щоденно; за потреби перебуває в ДЮСШ більш тривалий час;

- бере участь у всіх справах навчально-тренувальної групи, до якої прикріплений;
- є взірцем працелюбності, освіченості, організованості, дисциплінованості, охайності;
- є уважним, доброзичливим і ввічливим у стосунках з вихованцями, тренерами-викладачами, батьками, викладачами, студентами групи;
- відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;
- узгоджує з тренером-викладачем свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;
- бере участь у підсумковій конференції з практики, виступає з доповіддю.

4 бали отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- перебуває в ДЮСШ не менше 5 днів на тиждень і не менше 6 год. щоденно, але не приходить на заняття завчасно;

- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;
- бере участь у підсумковій конференції з практики.

3 бали отримує студент, який:

- не брав участь у настановчій конференції з педпрактики;
- не вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує не всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- перебуває в ДЮСШ не менше 4 днів на тиждень і не менше 4 год. щоденно, але не приходить на заняття завчасно;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);

- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;

- бере участь у підсумковій конференції з практики.

2 бали отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- невчасно складає індивідуальний план роботи на період практики;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, але до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і навчально-виховної роботи готується неналежно;

- спостерігаються деякі порушення правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ;

- не завжди перебуває в ДЮСШ не менше 6 год, не приходить на заняття завчасно;

- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;

- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних;

- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);

- невчасно здає документацію з педагогічної практики;

- бере участь у підсумковій конференції з практики.

1 бал отримує студент, який:

- частково виконав роботу, передбачену програмою практики;
- порушує правила внутрішнього розпорядку школи, формально виконує розпоряджень адміністрації та керівників педпрактики;

- пропускає заняття, невчасно приходить до ДЮСШ, не працює із закріпленою навчально-тренувальною групою, не готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту;

- здав документацію з педагогічної практики не у повному обсязі.

0 балів отримує студент, який:

- не виконав роботу, передбачену програмою практики;
- порушує правила внутрішнього розпорядку школи, не виконує розпоряджень адміністрації та керівників педпрактики;
- пропускає заняття, невчасно приходить до ДЮСШ, не працює із закріпленою навчально-тренувальною групою, не готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту;
- не здав документацію з педагогічної практики.

Підсумки тренерської практики студентів підводяться на засіданні тренерської ради спортивного закладу за участю всіх студентів, а також на засіданні кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту і затверджується на звітній конференції факультету фізичного виховання.

Рекомендована література:

1. Андреева О. Характеристика базових категорій фізичної реабілітації.

Режим доступу:

http://www.nbuv.gov.ua/soc_gum/ppmb/texts/2009_9/09anecpr.pdf.

2. Антипкін Ю. Г. Стан здоров'я дітей в умовах дії різних екологічних чинників. Режим доступу: <http://m-l.com.ua/?aid=438#>.

3. Воловик Н.І. Тренерська практика: методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання та спорту вищих педагогічних навчальних закладів. /Н.І. Воловик, В.А. Березовський К.: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 42 с.

4. Волощук А. Особистісні детермінанти емоційного вигорання спортивних тренерів. Інноваційні підходи до формування професійних компетентностей фахівців з фізичної культури, спорту і фізичної терапії та ерготерапії: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Чернівці, 6 листопада 2018 року) / за редакцією Я.Б. Зоря. Чернівці, 2018. С. 114. [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.li/xdprnk>

5. Воробйов М.І., Круцевич Т.Ю. Практика в системі фізкультурної освіти. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів

фізичного виховання і спорту [Інтернет]. Київ: Олімпійська література; 2014. 190 с. Доступно за: https://lib.ugi.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=1351&shelfbrowse_itemnumber=3875#holdings.

6. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін-т фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. 44 с.

7. Закон України "Про вищу освіту". [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

8. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Верховна Рада України. Офіційний вебпортал парламенту України. Законодавство України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

9. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>

10. Закон України «Про професійний розвиток працівників» (редакція від 27.12.2019) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4312-17#Text>

11. Концепція кадрового забезпечення галузі. Фізичне виховання і спорт. К.: КГИФК, 1992. 18 с.

12. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: учебное пособие для студентов вузов физического воспитания и спорта. Киев: [б.и.]; 1999. 232 с. ISBN: 966-7133-30-3.

13. Круцевич Т.Ю. Наукові основи фізичного виховання: лекція для студентів, аспірантів та слухачів курсів підвищення кваліфікації, викладачів фізичного виховання. Національний університет фізичного виховання і спорту України. Київ: [б.в.]; 2001. 23 с. ISBN: 966-618-179-7.

14. Круцевич Т.Ю. Теорія и методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Т.2. К.: Олимпийская литература, 2008. С. 155-174.

15. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник. К.: Олімп. л-ра, 2010. 248 с.
16. Обсяг навчально-тренувальної роботи тренерів-викладачів, акомпаніаторів, інструкторів-методистів. [Електронний ресурс]. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/170>
17. Олійник М. О. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом України. 3-тє вид., переробл. І допов. Харків: ХаДІФК, 2000. 292 с.
18. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. [Електронний ресурс]. URL: <https://studfile.net/preview/5538331/page:4/>
19. Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2022–2023 навчальний рік. [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.li/titqsx>
20. Положення про організацію практичної підготовки в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ІВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 47 с. [Електронний ресурс]. URL: <https://surl.li/jnhuer>
21. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. [Електронний ресурс]. URL: https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Положення_Практика_ЦДУ_02.2023_new.pdf
22. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Затверджено наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
23. Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій галузі фізичної культури і спорту.

[Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2097-2005-%D0%BF#Text>

24. Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF#Text>.

25. Про затвердження Положення про школу вищої спортивної майстерності. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0936-15#Text>

26. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії і методики фізичного виховання: Навч. посібник для студентів ВНЗ ФВіС. Х: «ОВС», 2007. 271 с.

27. Стандарт фахової передвищої освіти України: фаховий молодший бакалавр, галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року № 567. 11 с.

28. Товт В.А. Наскрізна навчальна програма практик студентів факультету фізичного виховання і спорту - Методичний посібник / Товт В.А., Мелега К.П., Бондарчук Н.Я., Дуло О.А., Гузак О.Ю., Щерба М.Ю. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – 44с.

29. Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції і т. ін.). Посадова інструкція. [Електронний ресурс]. URL: https://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=qtwc&lang_i=1

30. Шевчук Т. В., Сідельник О. П. Практична підготовка студентів вищих навчальних закладів як невід'ємна детермінанта формування їхніх професійних компетенцій. *Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна*, 2017, вип. 27, № 2 189-193

31. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: Навч. посібник. Харків: «ОВС», 2005. 208 с.

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мета практик:

1. Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері фізичної культури і спорту через закріплення теоретичних знань, набуття професійних умінь і навичок, формування компетентностей для успішної діяльності в галузі спорту, педагогіки та тренерської роботи.

2. Підготовка майбутніх тренерів до самостійної організації та проведення тренувальних процесів.

3. Формування професійної педагогічної компетентності для викладання дисциплін у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання практик:

- Ознайомлення з основними платформами для дистанційного навчання.
- Розробка навчальних матеріалів з використанням інтернет-ресурсів.
- Проведення та аналіз онлайн-занять.
- Застосування теоретичних знань у процесі тренерської роботи.
- Проведення тренувальних занять з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей спортсменів.
- Аналіз результативності тренувального процесу.
- Опрацювання методики викладання спеціалізованих дисциплін у закладах вищої освіти.
- Проведення занять для студентів та оцінка їхньої підготовленості.
- Підготовка навчально-методичних матеріалів для дисциплін.

2. СТРУКТУРА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 фізична культура і спорт, галузі знань «01 Освіта / педагогіка», кваліфікація: магістр фізичної культури і спорту передбачені такі види навчальних та виробничих практик:

Курс	Вид практики	Назва практики	Семестр	Кількість тижнів	Кількість годин/кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	Навчальна практика	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1	1	45/1,5	Диф. залік
2	Виробнича	Виробнича практика: тренерська	2	7	315/10,5	Диф. залік
3	Виробнича	Виробнича практика в ЗВО	3	5	225/7,5	Диф.залік
Усього:				13	585/19,5	

СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

І. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА-ТРЕНІНГ «ЗАСОБИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ»

Мета та завдання навчальної практики-тренінгу

Мета проведення практики-тренінгу «Засоби дистанційної освіти» полягає у підвищенні інформаційно-комунікативної компетентності магістрантів, формуванні умінь та навичок використання сучасних інтернет-технологій у процесі викладання, зокрема дистанційного, а також для контролю знань, підготовки звітів, підвищення кваліфікації та залучення до навчального процесу всіх зацікавлених осіб.

Завданням проведення практики-тренінгу «Засоби дистанційної освіти» є:

- формування у магістрантів цілісного погляду на сучасні інформаційно-комунікаційні технології, розуміння можливостей цих технологій та способів їх використання для вирішення педагогічних завдань;

- формування знань, вмінь і навичок, які необхідні для творчого навчання у різних умовах технічного і програмно-методичного забезпечення;
- розкрити значення використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі для формування навичок 21 століття;
- формування уміння практичного використання ІКТ для організації освітнього середовища, взаємодії з колегами та обміну практичним досвідом;
- формувати уміння самостійно опановувати нові технології, які сприяють покращенню навчання та викладання;
- *засвоєння* основних положень нормативних документів щодо впровадження дистанційного навчання у закладах освіти;
- формування знань теоретичних положень, функціональних можливостей та практичних аспектів дистанційного навчання;
- забезпечення практичного оволодіння технікою дистанційного навчання, а саме, базових засад створення дистанційних навчальних курсів засобами хмарних та вікі-технологій.

У результаті проведення практики-тренінгу у магістранта мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні компетентності	Фахові компетентності
ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК9. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.	СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати

	самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.
--	--

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

ПРН10. Працювати самостійно та незалежно, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за їх наслідки, діяти чесно та доброчесно, уникаючи плагіату, корупції та інших форм не доброчесної поведінки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Дистанційне навчання. Законодавча база

Тема 1.1. Поняття дистанційного та змішаного навчання. Чинники, які спричинили появу і розвиток сучасних форм дистанційної освіти. Поняття дистанційної освіти. З історії дистанційної освіти. Система проєктування навчання. Основні етапи проєктування курсів. Переваги використання «належно визначених» цілей навчання. Типові помилки при формулюванні цілей. Проектування змісту. Елементи дистанційного курсу. Структура тексту дистанційного курсу. Переваги і недоліки дистанційної форми навчання.

Тема 1.2. Нормативні документи щодо впровадження дистанційного навчання у заклади освіти. Положення про дистанційне навчання. Вимоги до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями.

Тема 1.3. Особливості дистанційного навчання студентів. LMS MOODLE. Moodle-ЦДУ.

Розділ 2. Дистанційний (електронний) урок

Тема 2.1. Особливості дистанційного вивчення шкільних предметів. Дистанційний або електронний урок. Особливості підготовки методичних та дидактичних матеріалів до електронного уроку. Огляд веб-ресурсів для забезпечення дистанційного навчання.

Тема 2.2. Вікі-сайт як платформа для дистанційного навчання. *Wiki-ЦДУ*. Огляд Вікі -сайтів (Вікі Освіта). Служба *Wiki -ЦДУ*. Авторизація на сайті. Ознайомлення з прикладами дистанційних курсів для студентів на *Wiki-ЦДУ*. Створення й оформлення звіту про навчальну практику.

Тема 2.3. Система управління навчанням *Google Клас*. Ознайомлення із сервісом *Google Клас*, доступ до сервісу, його веб-інтерфейс та мобільна версія. Ознайомлення з прикладами дистанційних курсів у *Google Клас*. Ролі користувачів «Студент» і «Викладач». Формат навчального курсу. Реєстрація на дистанційний курс. Доступ до файлів та управління ними. Завантаження файлів. Утворення та налаштування подій у «Календарі». Спілкування між зареєстрованими учасниками курсу. Організація форуму для обговорення через інструмент "Запитання". Наповнення курсу теоретичними матеріалами (презентації, текстові файли у форматі та відео) засобами інструменту "Матеріал". Наповнення курсу завданнями та практичними вправами через інструмент "Завдання". Створення тестів засобами *Google Форми*. Перевірка виконання студентами поставлених задач. Оцінювання робіт студентів, відгуки на них. Інструмент «Журнал оцінок».

Тема 2.4. Педагогічні програмні засоби. Електронні колекції, бібліотеки та збірки навчальних матеріалів. Педагогічні програмні засоби для підтримки вивчення навчального предмету. Інформаційні освітні ресурси. Електронні бібліотеки із текстовими документами, навчальними посібниками тощо. Колекції навчальних презентацій та відео.

Тема 2.5. Розробка тестових завдань засобами *Google Форми*. Знайомство з ресурсом для проведення тестування та опитування *Google Форми*. Створення та налаштування тесту. Наповнення тесту запитаннями

типу: “З варіантами відповіді”, “Прапорці”, “З короткими відповідями” та “Абзац”. Перегляд результатів тестування.

Тема 2.6. Ментальні карти. *MindMeister*. Огляд веб-сервісів для створення ментальних карт, наприклад, *MindMeister*. Макети карт. Візуалізація зв'язків між об'єктами ментальної карти. Вставка до об'єктів ментальної карти виносок та приміток. Ментальна карта як спосіб подання презентації.

Тема 2.7. Публікації у сервісі *Canva*. Основні макети публікацій та функції у *Canva*. Інфографіка. Добір та організація даних, ілюстрацій та діаграм. Завантаження файлів. Збереження публікацій у форматах "PDF", "JPG" або "PNG".

Тема 2.8. Організація співпраці та спілкування між учнями. Організація спілкування між учнями засобами *Google Клас*. Стіна або Whiteboard як платформа для співпраці (*GoogleJamboard*). Блог вчителя як засіб спілкування з учнями та їх батьками (*Blogger*).

Розділ 3. Демонстрація дистанційних (електронних) уроків

Тема 3.1. Підготовка розроблених дистанційних уроків до демонстрації.

Тема 3.2. Демонстрація учасниками практики-тренінгу розроблених дистанційних уроків.

Тема 3.3. Обговорення дистанційних уроків. Підведення підсумків.

Підсумковий контроль проводиться у формі залік. Підсумкова кількість балів з дисципліни максимум 100 балів. До контрольних заходів належать поточний, захист індивідуальних завдань, підсумковий контроль. Поточний контроль – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення кожного заняття навчальної практики. Підсумковий контроль(залік) – комплексне оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу у формі тесту та публічна демонстрація підготовлених дистанційних уроків.

II. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА: ТРЕНЕРСЬКА

Мета тренерської практики: На другому (магістерському) рівні підготовки тренерська практика має на меті поглиблення професійних знань і умінь, необхідних для діяльності тренера-викладача з обраного виду спорту. Практика спрямована на формування цілісного уявлення про професійну діяльність, інтеграцію набутих знань із теорії фізичної культури, методики спорту, спортивно-педагогічного вдосконалення та науково-дослідної роботи. Особлива увага приділяється вдосконаленню практичних навичок і підготовці до виконання магістерської роботи.

Основні завдання тренерської практики:

- Ознайомлення з завданнями, особливостями змісту й організації роботи тренерів у ДЮСШ або інших спортивних установах.
- Вивчення професійних обов'язків і умов праці тренера-викладача.
- Планування навчально-тренувальних занять, ведення обліку та звітування з фізичного виховання.
- Розвиток організаційних та педагогічних умінь при відборі, тестуванні, формуванні навчально-тренувальних груп і залученні до занять.
- Проведення спортивних змагань і вдосконалення навичок суддівства.
- Ознайомлення з основами роботи зі службовою документацією та ведення систематичного обліку результатів тренерської діяльності.
- Аналіз і оцінка власної роботи з використанням елементів набутого досвіду для її вдосконалення.
- Вивчення теоретичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціальністю.
- Визначення структури, основних завдань і методів магістерського дослідження.
- Оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних.
- Підготовка наукових статей, виступи на конференціях і семінарах для апробації основних теоретичних і практичних рекомендацій магістерської роботи.

Особливості тренерської практики на магістерському рівні:

Магістри вже мають попередній досвід роботи або навчання у сфері фізичної культури і спорту, тому практика спрямована на вдосконалення і спеціалізацію їх професійних умінь.

Практика надає можливість застосувати результати магістерського дослідження в реальних умовах тренерської роботи.

Студенти виконують складні завдання, які потребують самостійного прийняття рішень і глибокого аналізу результатів роботи.

Ця практика є важливим етапом професійного становлення магістрів, що забезпечує готовність до самостійної діяльності в спортивній і науковій сферах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.
ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.
ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури і спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії
ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.	
ЗК9. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності	

	для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту. СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання. СК 10. Здатність розуміти та застосовувати у практиці основні положення національного законодавства з питань академічної доброчесності.
--	---

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

ПРН3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і не фахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

ПРН8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

ПРН10. Працювати самостійно та незалежно, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за їх наслідки, діяти чесно та доброчесно, уникаючи плагіату, корупції та інших форм не доброчесної поведінки.

Орієнтовний план-графік проходження програмного матеріалу практики

Зміст практики	Тижні							Разом годин
	1	2	3	4	5	6	7	
Ознайомлення з об'єктом практики	2	1						3
Організація навчально-тренувального процесу	4	4	3	3	3	3	3	23
Організаційна робота практиканта: -розробка індивідуального плану	5							5
-участь у методичних заняттях	3	3	3	3	3	3	3	21
-підготовка робочої та звітної документації	3	3	3	3	3	3	3	21
Навчально-спортивна робота: -проведення тренувальних занять	12	12	12	12	12	12	12	84
-педагогічний аналіз тренувальних занять	3	3	3	3	3	3	3	21
Підготовка та проведення змагань, представництво на змаганнях, суддівство	2	2	4	2	5	5	5	25
Виховна і профорієнтаційна робота	2	2	2	2	2	2	2	14
Адміністративно-господарська та фінансова діяльність	2	2	2	2	2	2	2	14

Методична та науково-дослідна робота: -робота зі спеціальною літературою; -підготовка	2	2	2	2	2	2	2	14
обґрунтування теми дослідження	2	2	2	2	2	2	2	2
-проведення індивідуальних та участь у групових дослідженнях	2	2	2	2	2	2	2	14
-узагальнення та аналіз даних наукового дослідження	2	2	2	2	2	2	2	14
Оформлення документації практики	4	4	4	4	4	4	4	28
Разом:								315год

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

I. Організаційний розділ (2,5 кредит ЄКТС / 75 год):

Участь у настановчій конференції з виробничої тренерської практики. Ознайомлення з метою, завданнями та вимогами практики, інструктаж з безпеки праці, отримання методичних матеріалів і плану проходження практики.

Ознайомлення зі спортивною школою (ДЮСШ):

–Знайомство з адміністрацією школи, тренерами та іншими працівниками.

–Вивчення організаційної структури закладу, специфіки роботи та напрямків діяльності.

Знайомство з тренувальною групою:

–Ознайомлення з віковими, статевими та індивідуальними особливостями учасників групи, до якої прикріплений студент.

–Вивчення складу групи, спортивної підготовленості та рівня фізичного розвитку спортсменів.

Ознайомлення з матеріально-технічною базою ДЮСШ:

–Перегляд спортивних залів, тренажерних кімнат, інвентарю, обладнання та його технічного стану.

–Ознайомлення із забезпеченням безпеки під час занять.

Аналіз планувальної документації:

–Вивчення річного, квартального та місячного планів роботи ДЮСШ.

–Ознайомлення з програмами навчально-тренувальної роботи, планами-сценаріями тренувань і змагань, а також методичними рекомендаціями.

–Ознайомлення з графіком змагань, навчально-тренувальних зборів та інших заходів, організованих школою.

Складання графіку проходження практики:

–Розробка індивідуального графіку, який включає навчальну, методичну, тренувальну, змагальну та дослідницьку роботу.

–Узгодження графіку з керівником практики від закладу та методистом ЗВО.

Оформлення звітної документації:

–Ведення щоденника практики з описом виконаних завдань, участі у тренуваннях, змаганнях та інших заходах.

–Складання плану тренувань і сценарію спортивних заходів (як підготовчого завдання).

Участь у підсумковій конференції з тренерської практики:

–Захист звітної документації.

–Обговорення отриманого досвіду та аналіз виконаних завдань із методистами та іншими учасниками практики.

II. Фаховий розділ (6 кредит ЄКТС / 240 год):

Ознайомлення з професійною діяльністю тренера-викладача:

–Вивчення структури і специфіки роботи спортивної школи (ДЮСШ).

–Ознайомлення з обов'язками тренера-викладача у спортивній школі та особливостями його взаємодії з вихованцями та адміністрацією.

–Аналіз робочих планів, графіків тренувань і документації, що регламентує діяльність тренера.

Участь у тренувальному процесі:

–Спостереження за проведенням тренувань різних вікових груп і рівнів підготовки.

–Ознайомлення з методами організації тренувальних занять, побудови тренувальних циклів та мікроциклів.

–Асистування тренеру під час навчально-тренувального процесу.

Проведення тренувальних занять:

–Самостійне планування і проведення тренувальних занять із обраного виду спорту під керівництвом наставника.

–Відпрацювання технічних і тактичних елементів у групах різного рівня підготовленості.

–Розвиток умінь і навичок із проведення розминок, основної частини тренування та завершального етапу.

Організація і суддівство змагань:

–Участь в організації та проведенні внутрішніх змагань у спортивній школі.

–Виконання обов'язків судді під час змагань або контрольних заходів.

–Вивчення регламентів змагань, правил та етики поведінки під час спортивних подій.

Оцінювання фізичної підготовленості вихованців:

–Проведення тестувань і контролю рівня фізичного розвитку спортсменів.

–Використання сучасних методик моніторингу стану здоров'я та спортивної підготовленості.

–Аналіз результатів і формулювання рекомендацій для подальшої роботи.

Робота з документацією:

–Вивчення і ведення журналів обліку занять, індивідуальних планів підготовки спортсменів.

- Розробка планів-сценаріїв для тренувань та участі у спортивних заходах.

- Оформлення звітів про виконану роботу.

Рефлексія та самоаналіз:

- Аналіз власної роботи під час тренувального процесу.

- Обговорення успіхів і труднощів із керівником практики.

- Формулювання рекомендацій для власного професійного розвитку.

Оформлення звітної документації:

- Підготовка звіту з фахового розділу практики, що включає опис виконаних завдань, аналіз отриманого досвіду та рекомендації.

- Подання звіту на перевірку керівнику практики.

III. Науково-дослідний розділ (3 кредит ЄКТС / 90 год):

Вибір наукової проблематики:

- Ознайомлення зі сферою наукової діяльності спортивної школи, тематикою досліджень тренерів і методистів.

- Визначення актуальної теми для наукового дослідження, яка відповідає спеціальності студента та магістерській роботі.

Збір інформації та даних:

- Вивчення спеціалізованої літератури, методичних рекомендацій та нормативних документів, які стосуються обраної тематики.

- Проведення аналізу існуючих програм тренувальної діяльності або змагальних підходів.

Розробка методики дослідження:

- Підготовка плану дослідження з урахуванням специфіки роботи спортивної школи.

- Розробка інструментарію для збору даних (опитувальники, тестування, протоколи спостережень тощо).

Проведення експериментальної роботи:

- Здійснення моніторингу фізичної підготовленості спортсменів або аналізу ефективності тренувальних програм.

- Проведення тестувань, опитувань або інших експериментальних заходів.

Обробка та аналіз даних:

- Збір і систематизація отриманих даних.

- Оволодіння методикою статистичної обробки інформації за допомогою сучасних технологій.

Розробка рекомендацій:

- Формулювання практичних рекомендацій на основі результатів дослідження.

- Узагальнення отриманих даних для включення в магістерську роботу.

Апробація результатів:

- Підготовка матеріалів для презентації на конференціях, круглих столах, семінарах, які організовує спортивна школа або ЗВО.

- Публікація наукової статті за результатами дослідження (за можливості).

Оформлення звітної документації:

- Включення результатів дослідження у звіт з практики.

- Узгодження отриманих результатів із керівником практики та методистом.

ПЛАН ПРАКТИКИ

На першому тижні практики студенти повинні виконати наступні завдання:

Організаційна діяльність:

- Взяти участь у настановчій конференції з питань проведення практики.

- Ознайомитися з цілями, завданнями та вимогами практики.

- Зробити відмітку про прибуття на практику у спортивну школу.

Ознайомлення зі спортивною школою:

- Проаналізувати офіційний сайт школи (розклад занять, спортивні секції, методичні матеріали тощо).
- Познайомитися з адміністрацією школи, тренерським складом та іншими працівниками закладу.
- Ознайомитися з матеріально-технічною базою школи: спортивними залами, тренажерами, інвентарем, документацією.

Закріплення за групою:

- Отримати інформацію про групу, за якою буде закріплений студент (вік, рівень підготовленості, кількість спортсменів).
- Познайомитися з учнями та вивчити їх основні особливості (мотиви занять, спортивний досвід).

Спостереження та аналіз:

- Відвідати та проаналізувати не менше чотирьох тренувань, які проводить наставник групи або інші тренери школи.
- Ознайомитися з методами, прийомами та засобами, які використовуються для розвитку фізичних якостей, технічної та тактичної підготовки.
- Аналізувати способи мотивації, активізації спортсменів та характер спілкування тренера з учнями.

Планування та документація:

- Вивчити річний план роботи школи та програми, які застосовуються в тренувальному процесі.
- Скласти індивідуальний план роботи на період практики, включаючи спостереження, самостійні тренування та аналітичні завдання.
- Ознайомитися з правилами ведення документації у спортивній школі.

Безпека та організаційні вимоги:

- Пройти інструктаж із протипожежної безпеки та охорони праці, ознайомитися з правилами безпеки під час занять.

–Суворо дотримуватися правил безпеки протягом усього періоду практики.

Професійний розвиток:

–Зареєструватися на онлайн-курс або вебінар із розвитку тренерських навичок, сучасних методик фізичного виховання або спортивного тренування.

На кінець першого тижня кожен студент подає індивідуальний план роботи на весь період практики груповому керівнику на затвердження.

Протягом наступних тижнів студент виконує наступну роботу:

–Готує план-конспекти занять, що включають детальний опис структури, методів і очікуваних результатів.

–Проводить навчально-тренувальні заняття зі спортсменами та отримує зворотний зв'язок від керівника практики.

–Веде щоденник практики з деталізацією виконаних завдань, використаних методик і власних спостережень.

–Готує звіт про виконання плану тренерської виробничої практики, зокрема аналіз проведених заходів та їх ефективності.

–Допомагає та бере активну участь в проведенні змагань: Розробка положення (регламенту) для спортивних змагань із зазначенням мети, завдань, місця та часу проведення, складу учасників, правил змагань, критеріїв оцінювання. Підготовка суддівських кадрів (призначення суддів, розподіл функцій).Ознайомлення з процедурою присвоєння суддівських розрядів, вивчення критеріїв для цього. Надання чіткої структури документації, необхідної для організації змагань. Участь в організації змагань або контрольних тренувань у закріпленій навчально-тренувальній групі. Асистування тренеру або суддівській колегії під час проведення заходів. Складання звітів щодо якості виконаної роботи та пропозицій щодо вдосконалення процесу.

–Знайомство з функціями представника команди: Вивчення ролі представника команди у комунікації із суддівською колегією (подача заявок,

оформлення документів, подача протестів тощо). Практичне виконання обов'язків представника команди під час тренувань або змагань.

–Участь у суддівстві: Виконання обов'язків члена суддівської колегії під час змагань (запис результатів, контроль за дотриманням правил). Ознайомлення з функціями головного судді, судді з виду спорту, головного секретаря, керівника суддівської служби. Документування кожного етапу змагань із поясненням виконаних функцій.

Профорієнтаційна робота.

–Проведення індивідуальних бесід із талановитими спортсменами та їхніми батьками щодо можливостей професійного розвитку у спорті. Роз'яснення перспектив вступу на факультет фізичного виховання, обговорення навчальних програм і кар'єрних можливостей. Вивчення мотивації спортсменів для подальшого залучення до професійної діяльності у спорті.

–Проведення науково-дослідної роботи має на меті оволодіння студентами основними методами педагогічних досліджень, вміннями працювати з науковою та навчально- методичною літературою, працювати над визначеною науково-методичною проблемою, робити узагальнення, висновки тощо

Також ведеться науково-дослідна робота:

–вивчення теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно наукової проблеми дослідження щодо майбутньої магістерської роботи;

–визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній науковій літературі;

–визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;

–оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;

–апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у форму виступів на конференціях, написання наукових статей тощо).

На останньому тижні: завершити оформлення звітної документації; взяти участь у шкільній підсумковій конференції з педпрактики (педраді); підготувати доповідь на звітну конференцію з виробничої практики; здати груповому керівнику практики звітну документацію.

База тренерської практики

Практика проводиться в дитячих спортивних школах (ДСШ), дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ), школах вищої спортивної майстерності (ШВСМ), а також спортивних клубах (СК) різної відомчої приналежності.

З дозволу кафедри місце проходження практики може бути обрано студентом самостійно.

Керівництво практикою

До керівництва тренерською практикою студентів залучаються викладачі, які брали безпосередньо участь у навчальному процесі, мають стаж тренерської роботи та вищі тренерські категорії.

Викладачі, які призначені кафедрою груповими методистами, організовують процес проходження практики студентами у визначеному кафедрою закладі, проведення визначеної практичної роботи, ведення необхідної документації, контролюють і забезпечують своєчасне оформлення звітної документації.

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА, МЕТОДИСТА ПРАКТИКИ ТА СТУДЕНТА

1.Студент-практикант зобов'язаний:

1) До початку практики одержати від керівника консультацію щодо мети, завдань, бази, де проходитиме практика; скласти програму на час проходження практики та всі необхідні документи.

2) Своєчасно прибути на базу практики, доповісти методисту від бази про прибуття, отримати інструкції про особливості проходження практики в закладі (установі), яка є базою для практики, інформацію про заходи безпеки.

3) Вести записи у щоденнику практики за встановленою формою.

4) Повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками їх керівників.

5) Вести повну відповідальність за виконану роботу, життя та здоров'я тих, з ким займається.

6) Вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни.

7) Своєчасно складати звіти та отримати диференційований заліки з практики.

2. Студент-практикант має право:

1) Отримувати від організаторів практики консультації щодо оформлення встановленого програмою переліку документації.

2) Самостійно планувати свою діяльність за погодженням з викладачами-методистами практики, враховуючи умови бази практики.

3) Виявляти ініціативу та творчість щодо організації і проведення спортивно-масових і громадських заходів.

4) Самостійно обирати тематику бесід і лекцій, що мають бути проведені з групами спортсменів, закріплених за практикантом (за попереднім погодженням з викладачами - керівниками практики).

3. Функціональні обов'язки і права керівника та викладачів-методистів практики від кафедри:

1) Головним завданням викладача - керівника практики є організаційне та навчально-методичне забезпечення діяльності студентів-практикантів під час проходження практики.

2) Викладач – керівник практики від фахової кафедри призначається наказом по університету і розв’язує усі питання, що пов’язані з організацією та проведенням практики.

3.1. Викладач - керівник практики зобов’язаний:

1) Організувати діяльність кожного студента відповідно до мети та завдань практики, надаючи практичну допомогу для їх виконання.

2) Систематично (не менше, ніж один раз на тиждень) проводити методичні заняття з бригадою студентів-практикантів.

3) Систематично проводити виховну роботу зі студентами-практикантами.

4) Контролювати відвідування студентами бази практики, вести облік усіх видів робіт, давати оцінку діяльності студентів-практикантів.

5) Інформувати керівника практики університету про хід практики на об’єкті.

6) Брати участь у роботі комісії по підготовці конференції після проходження тренерської практики.

3.2. Викладач - керівник практики має право:

1) Організовувати і координувати індивідуальну діяльність студентів у процесі практики.

2) Скласти графік проведення методичних занять бригади студентів-практикантів.

3) На підставі офіційних документів приймати рішення про тимчасове припинення практики в зв’язку з від’їздом учнів ДЮСШ на змагання, навчально-тренувальні збори тощо.

4) Не допускати студентів до практики у зв’язку з порушенням вимог її проходження (пропуски проведення занять, невиконання програми практики тощо).

5) Вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики.

4. Функціональні обов’язки і права представника бази практики (тренера-методиста)

1) Головним завданням представника (керівника) бази практики – тренера-викладача, який здійснює керівництво діяльністю студентів на базі тренерської практики, є створення найбільш сприятливих умов для ефективного виконання програми практики, забезпечення організаційно-методичної допомоги в роботі практикантів.

2) Представник бази практики здійснює свою роботу в тісному контакті з викладачем-керівником практики від фахової кафедри університету.

4.1. Представник бази практики зобов'язаний:

1) Ознайомити практикантів зі структурою та змістом діяльності бази практики.

2) Забезпечити умови для виконання програми практики, а саме:

1. Роботу студентів з поточною документацією.
2. Проведення методичних занять.
3. Проведення навчально-тренувальних занять.
4. Проведення спортивно-масових, фізкультурно-оздоровчих та громадських заходів.
5. Ознайомити практикантів з діяльністю тренерської ради, громадського активу, сприяти встановленню ділових стосунків із контингентом бази практики.
6. Брати участь у проведенні методичних занять бригади студентів.
7. Надавати консультації студентам з усіх питань практики.
8. Брати участь у підготовці характеристик на студентів-практикантів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТРЕНЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ

За наслідками тренерської практики *студенти денної/заочної форми навчання* готують і здають керівнику практики та методистам наступні звітні матеріали:

1. Керівнику практики:

1. Клопотання (підпис директора закладу та печатка закладу).
2. Щоденник практики підписи директора та керівника практики від закладу з печатками закладу).
3. Характеристика студента-практиканта (підпис директора закладу та печатка закладу).
4. Витяг із засідання тренерської (педагогічної) ради закладу з оцінкою (підпис директора та печатка закладу).
5. Звіт про проходження практики студентом–практикантом.

2.Методисту з фаху:

5.2.1.Навчально-тренувальна робота – 50 балів - Папка, яка містить наступні складові:

1. Місце проходження практики.
2. Інформація про заклад.
3. Інформація про викладацький склад закладу.
4. Розклад навчально-тренувальних занять.
5. Список навчально-тренувальної групи.
6. Тематично-поурочне планування (на період проходження практики) – 4 тижні.
7. Конспекти (розгорнуті) навчально-тренувальних занять (8 конспектів).
8. Тестування фізичної підготовки спортсменів в групі: на початку та в кінці практики з порівняльним аналізом змін, що відбулись.

5.2.2.Організаційна робота - 20 балів – Папка, яка містить інформацію про змагання в яких навчально-тренувальна група брала участь:

1. Положення про змагання.
2. Заявка на участь у змаганнях.
3. Протоколи змагань.
4. Звіт про проведення змагань.

5.2.3. *Науково-дослідна робота – 30 балів* – в межах підготовки до написання магістерської роботи. У звіти повинно бути: тема, мета дослідження. Кількість опрацьованих джерел, методи дослідження, план подальшої роботи

КОНТРОЛЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Зміст тренерської практики визначають три розділи – 10,5 кредитів (350 години):

- Фаховий – 6 кредити (240 годин).
- Науково-дослідний – 3 кредити (90 годин).
- Організаційний – 2,5 кредити (75 годин).

За підсумками тренерської практики студентам виставляється загальна оцінка, яка є сумою балів за виконання усіх видів завдань відповідно до таких розділів: фахового (50 балів), науково-дослідного (30 балів), організаційного (20 балів).

За результатами практики студентам виставляється диференційований залік: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальна оцінка виставляється груповим методистом на підставі всіх виконаних завдань практики.

1. Критерії оцінювання фахового розділу:

- 1) навчально-тренувальну роботу (враховується кількість і якість проведених студентом тренувальних занять);
- 2) кількість відвіданих занять проведених тренерами-наставниками та їх аналіз;
- 3) якість розроблених конспектів тренувального заняття;

Оцінювання планів-конспектів навчально-тренувальних занять:

5 балів - студент-практикант, складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості спортсменів;

- 2) зазначено розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;
- 3) визначив методи проведення тренувальних занять;
- 5) визначив місце, обладнання та засоби навчання тренувального заняття;
- 6) склав план-конспект тренувального заняття (зазначено частини тренування, методи і тривалість проведення);
- 7) визначив зміст навчально-тренувального занять (із зазначенням індивідуальних завдань окремим спортсменам).
- 8) зазначено прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренування, передбачено можливі ускладнення та шляхи їх вирішення;
- 9) зазначено наукову, методичну літературу, яка використана під час написання конспекту, тренувального заняття.

4 бали - студент-практикант складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості спортсменів;
- 2) зазначив розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;
- 3) зазначив методи проведення тренувальних занять; визначив місце, обладнання та засоби навчання;
- 4) склав план-конспект навчально-тренувального заняття (зазначено частини тренування, методи і тривалість проведення);
- 5) визначив зміст тренувального заняття (з частковим зазначенням індивідуальних завдань окремим спортсменам);
- 6) частково зазначив прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренування;
- 7) зазначив наукову та методичну літературу, використану під час написання конспекту.

3 бали - студент-практикант складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, але не врахував специфіку та вікові особливості учнів;
- 2) зазначив розвиток фізичних якостей в тренувальному занятті, його об'єм;
- 3) зазначив частково методи проведення тренувальних занять;
- 4) склав план-конспект тренувальних занять (зазначено частини тренування, методи та тривалість їх проведення);
- 5) визначив зміст тренувального заняття (без зазначення індивідуальних завдань окремим спортсменам);
- 6) не зазначено прогноз педагогічної ситуації, яка буде складатися під час проведення тренувального заняття;
- 7) зазначив наукову, методичну літературу, використану під час написання конспектів.

0-2 балів - студент-практикант, складаючи план-конспект навчально-тренувального заняття:

- 1) записав завдання тренувального заняття, виховного заходу;
- 2) зазначив переважний розвиток тих чи інших фізичних якостей в тренувальному занятті, але не вказав його об'єм;
- 3) частково зазначив методи проведення тренувального заняття;
- 4) частково зазначив обладнання та засоби навчання;
- 5) визначив зміст тренувального заняття (без зазначення індивідуальних завдань для окремих спортсменам, не всі частини тренувального заняття зазначені в конспекті, допущені суттєві помилки у викладі практичного матеріалу);
- 6) зазначено наукову методичну літературу, використану під час підготовки конспекту;
- 7) план-конспект тренувальних занять.

Оцінювання проведення студентами-практикантами навчально-тренувального заняття

5 балів - виставляється студенту, якщо навчально-тренувальне заняття проведене на високому науково-теоретичному та організаційно-методичному рівні, якщо на ньому обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання, раціонально застосовувались різноманітні методи навчання і прийоми активізації спортсменів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, підтримувалась добра дисципліна, якщо студент виявив творчу самостійність в доборі навчального матеріалу дидактичного матеріалу, під час побудови, проведення и аналіз тренувального заняття;

4 бали - виставляється студенту, якщо навчально-тренувальне заняття проведено на високому науково-теоретичному та організаційно-методичному рівні, якщо на ньому успішно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання, але недостатньо ефективно використовувались окремі методичні прийоми активізації спортсменів, якщо студент проявив самостійність в доборі навчального і дидактичного матеріалу, але припустився незначних помилок в побудові і проведенні тренувального заняття;

3 бали-виставляється студенту, якщо в реалізації освітніх, оздоровчих та виховних завдань допущено помилки, недостатньо ефективно застосував методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну діяльність спортсменів, не завжди міг налагодити контакт з ними, припустився деяких помилок у викладі навчального матеріалу, під час аналізу тренувального заняття, не зазначав своїх помилок та недоліків;

0-2 балів-виставляється студенту, якщо на навчально-тренувальному занятті не були виконані освітні, оздоровчі та виховні завдання, допускалися суттєві помилки у викладі навчального матеріалу, не забезпечувалась дисципліна, якщо студент некритично віднісся до своєї

роботи.

Оцінка за якість оформлення щоденника і звіту про виконання плану тренерської виробничої практики:

5 балів - щоденник і звіт про виконання плану практики оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст повністю відображає результати виконання завдань практики;

4 бали - щоденник і звіт оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст достатньо відображає результати виконання основних завдань практики, за винятком незначних зауважень;

3 бали - щоденник і звіт оформленні у відповідності до всіх вимог, їх зміст не достатньо відображає результати виконання основних завдань практики;

2 бали - щоденник і звіт наближено відображають результати виконання основних завдань практики.

1 бал – щоденник і звіт оформленні формально не відображають результати виконання основних завдань практики.

0 балів - щоденник і звіт про результати практики не надані для перевірки.

2. Науково-дослідний розділ

Бали	Критерії
30-24 бали «Відмінно»	Тема дослідження чітко сформульована, її актуальність аргументована. Мета дослідження визначена конкретно, пов'язана з науковою проблемою, має наукову новизну. Кількість опрацьованих джерел відповідає академічним вимогам (не менше 10-15), охоплює сучасні наукові праці (останні 5-10 років). Методи дослідження чітко визначені, обґрунтовано їх доцільність для вирішення поставлених завдань. План подальшої роботи детальний, містить конкретні етапи, терміни виконання, завдання для завершення дослідження. Звіт логічно структурований, має чіткий зв'язок між темою, метою, методами та подальшими етапами роботи.
23-17 балів «Добре»	Тема дослідження сформульована правильно, але потребує уточнення або має недостатнє обґрунтування актуальності.

	Мета дослідження визначена, але не повністю відображає основну проблему. Кількість опрацьованих джерел достатня (8-12), однак частина з них не є актуальною або не належить до останніх 5-10 років. Методи дослідження описані, але їх обґрунтування недостатньо чітке. План подальшої роботи подано, але він містить загальні формулювання без чітких термінів або конкретних завдань. Звіт логічно структурований, але деякі розділи не мають чіткого зв'язку між собою.
16-10 балів «Задовільно»	Тема дослідження нечітка або абстрактна, обґрунтування її актуальності слабке або відсутнє. Мета дослідження сформульована розпливчасто, слабо пов'язана з темою та проблемою. Кількість опрацьованих джерел недостатня (5-8), багато застарілих джерел або відсутність ключових наукових праць. Методи дослідження вказані, але не обґрунтовані або подані некоректно. План подальшої роботи неповний, містить лише загальні напрями без конкретних кроків. Звіт має порушення логіки викладення матеріалу, окремі частини не узгоджені між собою.
9-0 балів «Не задовільно».	Тема дослідження сформульована неточно або не відповідає реальній науковій проблемі. Мета дослідження не визначена або не відповідає темі. Кількість опрацьованих джерел критично мала (менше 5) або відсутні посилання на наукові роботи. Методи дослідження не вказані або обрані хаотично, без логічного пояснення. План подальшої роботи відсутній або поданий у вигляді загальних міркувань без конкретних дій. Звіт має суттєві логічні помилки, не розкриває основних аспектів наукового дослідження.

3. Критерії оцінювання організаційного розділу:

- спортивно-організаційну роботу (організація і суддівство змагань з виду спорту; якість розробленої документації змагань);
- культура оформлення звітної документації;
- відношення студента до практики.

Оцінка за якість оформлення Положення про проведення заходу:

5 балів – документ оформлений без помилок у відповідності до зразка;

4 бали – допущені неточності у 1 пункті положення;

3 бали – допущені неточності у більшості пунктів положення;

2 бали – документ не завірений;

1 бал – відсутність деяких пунктів положення, документ не завірений;

0 балів – відсутність документу.

Оцінка за якість оформлення заявки учасників:

4 бали – заявка оформлена на 4 команди у відповідності до зразка;

3 бали – заявка оформлена на 3 команди у відповідності до зразка;

2 бали – заявка оформлена на 2 команди у відповідності до зразка;

1 бал – заявка оформлена на 1 команду у відповідності до зразка;

0 балів – відсутність документів.

Оцінка за якість оформлення звіту змагань:

5 балів – обидва документи оформлено у відповідності до зразку;

4 бали – незначні помилки у оформленні обох документів;

3 бали – значні помилки у оформленні обох документів;

2 бали – наявність одного із вказаних документів із незначними помилками у його оформленні;

1 бал – наявність одного із вказаних документів із значними помилками у його оформленні;

0 балів – відсутність документів.

Фото звіт проведення змагання (за бажанням студента):

5 балів – фото відкриття, запрошених гостей, суддів, учасників, їх безпосередньої участі у заході, закриття заходу та нагородження переможців з відповідними підписами у вигляді стінгазети (колективної від бази практики).

4 бали – деякі фото заходу у вигляді стінгазети (колективної від бази практики);

3 бали – 4-5 фото заходу з підписами у звітній документації (кожний персонально);

2 бали – 3-4 фото з підписами у звітній документації (кожний персонально);

1 бал – 1-2 фото без підписів у звітній документації (кожний персонально);

0 балів – відсутність документу.

Оцінка за якість проведення організаційних заходів під час проходження практики

5 балів отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- приходить не пізніше як за 15 хв. до початку навчально-тренувального заняття на місце його проведення, перебуває в ДЮСШ не менше 5 днів на тиждень і не менше 6 год. щоденно; за потреби перебуває в ДЮСШ більш тривалий час;
- бере участь у всіх справах навчально-тренувальної групи, до якої прикріплений;
- є взірцем працелюбності, освіченості, організованості, дисциплінованості, охайності;
- є уважним, доброзичливим і ввічливим у стосунках з вихованцями, тренерами-викладачами, батьками, викладачами, студентами групи;
- відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;

- узгоджує з тренером-викладачем свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;
- бере участь у підсумковій конференції з практики, виступає з доповіддю.

4 бали отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- перебуває в ДЮСШ не менше 5 днів на тиждень і не менше 6 год. щоденно, але не приходить на заняття завчасно;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;

- бере участь у підсумковій конференції з практики.

3 бали отримує студент, який:

- не брав участь у настановчій конференції з педпрактики;
- не вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики, до якого включає навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу, і затверджує його у групового керівника;
- виконує не всі види робіт, передбачені програмою практики, ретельно готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і проводить їх та навчально-виховну роботу з дітьми;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ, виконує розпорядження адміністрації та керівників педпрактики;
- перебуває в ДЮСШ не менше 4 днів на тиждень і не менше 4 год. щоденно, але не приходить на заняття завчасно;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних заняттях;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з педагогічної практики;

- бере участь у підсумковій конференції з практики.

2 бали отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з педпрактики;
- невчасно складає індивідуальний план роботи на період практики;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики, але до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту і навчально-виховної роботи готується неналежно;

- спостерігаються деякі порушення правил внутрішнього розпорядку ДЮСШ;

- не завжди перебуває в ДЮСШ не менше 6 год, не приходить на заняття завчасно;

- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;

- узгоджує з тренерами-викладачами свою присутність на їхніх навчально-тренувальних;

- у випадку відсутності або запізнення повідомляє про це старосту, методиста, пояснює причину відсутності або запізнення, надає при цьому необхідні документи (довідку про хворобу тощо);

- невчасно здає документацію з тренерської практики;

- бере участь у підсумковій конференції з практики.

1 бал отримує студент, який:

- частково виконав роботу, передбачену програмою практики;

- порушує правила внутрішнього розпорядку школи, формально виконує розпоряджень адміністрації та керівників педпрактики;

- пропускає заняття, невчасно приходить до ДЮСШ, не працює із закріпленою навчально-тренувальною групою, не готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту;

- здав документацію з тренерської практики не у повному обсязі.

0 балів отримує студент, який:

- не виконав роботу, передбачену програмою практики;

- порушує правила внутрішнього розпорядку школи, не виконує розпоряджень адміністрації та керівників педпрактики;

- пропускає заняття, невчасно приходить до ДЮСШ, не працює із закріпленою навчально-тренувальною групою, не готується до навчально-тренувальних занять та змагань з виду спорту;

- не здав документацію з тренерської практики.

Підсумки тренерської практики студентів підводяться на засіданні тренерської ради спортивного закладу за участю всіх студентів, а також на засіданні кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту і затверджується на звітній конференції факультету фізичного виховання.

Підсумкове оцінювання виробничої тренерської практики за трьома блоками:

90-100 балів – А (відмінно). Студент повністю виконав завдання усіх розділів, виявив при цьому високий рівень опанування програмовим матеріалом, самостійність, уміння робити висновки та узагальнення, проводити аналіз тренувального процесу, засвідчив високий рівень компетенцій. Під час практики проводив навчально-тренувальні заняття із застосуванням сучасної методики та новітніх технологій навчання, різноманітні навчально-виховні заходи. Практикант у процесі роботи не допустив жодної фактичної, методичної або психолого-педагогічної помилки і виявив високу загальну, педагогічну й мовну культуру. Виконав усі складові науково-методичного розділу. Вчасно здав оформлену згідно вимог документацію.

82-89 – В (добре). Студент вільно володіє навчальним матеріалом, уміло використовує професійну та наукову термінологію, виявляє самостійність у підготовці та проведенні навчально-тренувальних занять та виховних заходів. Завдання усіх розділів виконані студентом повністю, документація оформлена якісно та здана вчасно, але студентом допущені незначні фактичні або методичні помилки.

74-81 – С (добре). Результати, показані студентом під час практики, відповідають вимогам, передбаченим до рівня В, але при цьому навчально-тренувальні заняття не відзначаються різноманітністю. Під час виконання завдань із деяких складових розділів допущені незначні помилки. Науко-дослідний розділ виконаний не у повному обсязі.

64-73 – Д (задовільно). Студент не зміг успішно впоратися з усіма завданнями практики: відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання, але не позбавлений самостійності в проведенні й організації змагань, допускає помилки методичного та теоретичного плану під час проведення навчально-тренувальних занять, спостерігаються незначні порушення вимог щодо підготовки та оформлення науково-методичного розділу, що знижує ефективність проведення дослідження й підготовку до захисту магістерської роботи. Документація студентом здана невчасно або її оформлення не дуже якісне.

60-63 – Е (задовільно). Студент припускається помилок під час проведення навчально-тренувальних занять, організація і проведення змагань проводяться на низькому рівні, спостерігається невідповідальне ставлення студента практики. Документація здана повністю, але її оформлення неякісне або не зовсім відповідає вимогам. Більшість оцінок за основні види роботи «3».

35-59 – FX (незадовільно). Студент не виконав програми практики або певну частину завдань практики (навіть один з видів робіт), отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти тренерську практику і отримати позитивну оцінку.

0-34 – F (незадовільно). Студент не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при повторному складанні заліку за практику.

Загальна оцінка за проходження тренерської практики виставляється груповим методистом та складається з окремих оцінок за кожний окремий розділ, а саме:

Шкала оцінювання:

Фаховий розділ	Науково-дослідний розділ	Організаційний розділ	Загальна кількість балів
50	30	20	100

ІІІ. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА

Метою науково-дослідної практики є узагальнення, поглиблення та закріплення теоретичних знань магістрантів, отриманих під час вивчення професійно-орієнтованих дисциплін у галузі фізичної культури і спорту; інтеграція теоретичних знань з практичними вміннями та навичками; набуття досвіду самостійної науково-дослідної діяльності, оволодіння методикою її організації та реалізації, формування вміння розв'язувати прикладні наукові завдання, а також систематизація матеріалів індивідуального дослідження.

Завдання:

- оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за освітньою програмою Фізична культура і спорт;
- оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та обробки наукової інформації;
- оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей;
- формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

База практики: Заклади вищої освіти, факультети фізичного виховання і спорту.

Результати практики: Під час практики студенти формують звіт про проведену роботу, які демонструють здобуті компетентності. Захист

результатів практики відбувається перед комісією з представників ЗВО та баз практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні	Фахові
ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК9. Здатність працювати автономно, ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	ФК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. ФК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту. ФК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. ФК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури і спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. ФК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. ФК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. ФК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. ФК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту. ФК 9. Усвідомлювати принципи

	професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання. ФК10. Здатність розуміти та застосовувати у практиці основні положення національного законодавства з питань академічної доброчесності.
--	--

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

ПРН3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і не фахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

ПРН8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

ПРН10. Працювати самостійно та незалежно, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за їх наслідки, діяти чесно та доброчесно, уникаючи плагіату, корупції та інших форм не доброчесної поведінки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст практики	Тижні					Разом годин
	1	2	3	4	5	
Ознайомлення з об'єктом практики	6					6
Участь в організаційних заходах практики	6	6	6	6	6	30
Науково-дослідна робота: - робота зі спеціальною літературою;	12	12	10	12	12	58
- підготовка обґрунтування теми дослідження;	22	22				44
- оформлення літературних джерел;			8			8
- підготовка анотації до кваліфікаційної роботи;			8			8
- підготовка тез за темою наукового дослідження			5	18		10
- підготовка доповіді (виступу) на науковій конференції					12	12
Оформлення звітної документації		3	8	8	10	31
Захист звіту про проходження практики					4	4
Разом:	46	46	45	44	44	225 год

ПЛАН ПРАКТИКИ

Модуль 1. Організаційно-інформаційна робота.

Змістовий модуль 1. Організаційна робота. Участь студентів у настановній конференції. Зустріч з керівником практики від кафедри, ознайомлення з програмою і завданнями практики. Ознайомлення з угодами про бази практики, розподіл практикантів на базу практики. Надання магістрантам пакету необхідної документації та методичного забезпечення проходження практики. Складання індивідуального плану проходження практики. Узгодження індивідуального плану-графіку проходження науково-

дослідної практики магістрантом з керівником від кафедри. Відвідування практикантом необхідних консультацій з питань науково-дослідної практики, які проводить керівник практики. Участь у засіданні кафедри олімпійського і професійного спорту, методичних семінарах, що провидить кафедра. Участь магістрантів у підсумковій конференції науково-дослідної практики.

Змістовний модуль 2. Інформаційна робота. Прибуття та представлення направлення практиканта на базу практики. Проходження інструктажу з питань охорони праці. Знайомство з історією, керівництвом, структурою та підрозділами бази практики. Ознайомлення з освітньо-професійними програмами, навчальними планами, методичними матеріалами. Складання характеристики бази практики. Ознайомитися з матеріально-технічною базою підрозділу закладу: спортивними залами, лабораторіями, тренажерами, документацією.

Узгодження календарного графіку науково-дослідної практики з керівником від бази практики. Знайомство з робочим місцем та функціональними обов'язками фахівця, які повинен виконувати практикант.

Змістовий модуль 3. Звітна робота. Оформлення звітної документації. Представлення звітної документації керівнику практики і отримання відгуку – характеристики, яку надає керівник від бази практики. Своєчасне представлення звіту на кафедру. Підготовка виступу за наслідками науково-дослідної практики на підсумкову конференцію та узгодження їх із керівником практики від кафедри. Захист звіту.

Модуль 2. Науково-дослідна робота. Змістовий модуль 4. Виконання програми науково-дослідної практики.

Збір, систематизація й узагальнення теоретичного, методичного й практичного матеріалу за темою індивідуального наукового дослідження. Обґрунтування актуальності наукового дослідження; визначення його методологічних основ, підготовка доповіді за темою наукового дослідження. Розроблення та обґрунтування конкретних практичних положень, що можуть бути використані в індивідуальному науковому дослідженні. Консультації з

керівниками від бази практики за темою наукового дослідження. Щоденна реєстрація діяльності у щоденнику практики; участь практикантів, за узгодженням з керівником від бази практики, у науково-методологічних та тематичних семінарах, круглих столах, тренінгах, науково-практичних конференціях.

Змістовий модуль 5. Формування бібліографії та складання бібліографічного списку літератури до наукового дослідження. Підготовка анотації індивідуального наукового дослідження. Підготовка тез на наукову конференцію. Написання тексту доповіді (виступу) для участі у науково-практичній конференції за обраною проблематикою.

БАЗИ ПРАКТИКИ:

Вимоги до баз практики:

- види діяльності закладу освіти повинні відповідати спеціальності, за якою здійснюється підготовка фахівців;
- заклад освіти має бути здатен забезпечити виконання програми практики (у тому числі для здобувачів освіти з особливими потребами);
- заклад освіти має бути здатен забезпечити кваліфіковане керівництво практикою здобувачів освіти;
- заклад освіти має бути здатен забезпечити дотримання норм охорони праці та санітарної гігієни;
- заклад освіти має надати можливість здобувачам освіти права користуватися бібліотекою, лабораторіями, шкільною документацією, необхідною для виконання програми практики;
- заклад освіти має надати можливість інформаційного забезпечення практикантів новітніми технологіями, які використовуються в галузі;
- можливість наступного працевлаштування випускників університету (на загальних підставах при наявності вакансій). Студенти розподіляються на виробничу практику відповідно до договору з управлінням освіти міської ради міста Кропивницького та/або індивідуальних клопотань із закладів

освіти. Направлення студентів на практику здійснюється наказом ректора університету, який готується не пізніше ніж за 10 днів до початку практики.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

I. Організаційно-інформаційна робота (3,5 кредити ЄКТС / 105 год).

Оформлення результатів та щоденника практики, критерії оцінювання:

6–10 балів, якщо оформлено згідно з вимогами;

1–5 балів – враховані не всі вимоги щодо оформлення;

0 балів – оформлення не відповідає вимогам.

Усний захист звіту про проходження науково-дослідної практики, критерії оцінювання:

7–10 балів, якщо магістрант вільно володіння змістом роботи, яка проводилася під час практики; володіє знаннями щодо відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу; відповідає на проблемні питання, пов'язані зі змістом роботи на ділянках, передбачених програмою практики.

4 – 6 балів, якщо магістрант допускає помилки щодо змісту роботи, яка проводилася під час практики; не в повній мірі може відповісти на проблемні питання, пов'язані зі змістом практики

0-3 бали, якщо магістрант не відповідає на питання по суті, припустився грубих помилок у змісті відповіді.

Проведення організаційних заходів, критерії оцінювання:

8-10 балів отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з виробничої практики;
- вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики і затверджує його у групового керівника;
- виконує всі види робіт, передбачені програмою практики;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку закладу, виконує розпорядження адміністрації та керівників практики;

- є взірцем працелюбності, освіченості, організованості, дисциплінованості, охайності;
- відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;
- у дводенний термін по завершенню практики здає документацію з практики.

5-7 бали отримує студент, який:

- бере участь у настановчій конференції з практики;
- складає індивідуальний план роботи на період практики і затверджує його у групового керівника;
- виконує лише деякі види робіт, передбачені програмою практики;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку закладу, виконує розпорядження адміністрації та керівників практики;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- по завершенню практики здає документацію з практики із запізненням.

3-4 бали отримує студент, який:

- не брав участь у настановчій конференції з практики;
- не вчасно складає індивідуальний план роботи на період практики із затвердженням його у групового керівника;
- виконує лише деякі види робіт передбачені програмою практики;
- дотримується правил внутрішнього розпорядку закладу, виконує деякі розпорядження адміністрації та керівників практики;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист з практики;
- здає документацію з практики із запізненням;
- бере участь у підсумковій конференції з практики.

1-2 бали отримує студент, який:

- не бере участь у настановчій конференції з практики;
- невчасно складає індивідуальний план роботи на період практики;
- виконує лише деякі види робіт передбачені програмою практики;
- спостерігаються порушення щодо дотримання правил внутрішнього розпорядку закладу;
- іноді відвідує консультації, методичні наради, які проводить керівник або методист із практики;
- невчасно здає документацію з практики та не у повному обсязі;
- бере участь у підсумковій конференції з практики.

0 балів отримує студент, який:

- не виконав роботу, передбачену програмою практики;
- порушує правила внутрішнього розпорядку закладу, не виконує розпоряджень адміністрації та керівників практики;
- не здав документацію з тренерської практики.

II. Науково-дослідний розділ (3 кредити ЄКТС / 120 год)

2.1. Обґрунтування науково-дослідної роботи

В обґрунтуванні науково-дослідної роботи подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи, зокрема:

Актуальність теми – обґрунтування актуальності досліджуваної проблеми, її теоретичної та практичної значущості, визначення проблемної ситуації.

Об'єкт – явище або процес, що породжує проблемну ситуацію та є вибраним для вивчення.

Предмет міститься в межах об'єкта: це певна частина чи аспект об'єкта, які безпосередньо досліджуються. Предмет дослідження не може бути тотожним назві магістерської роботи.

Мета як запланований результат відображає спрямованість досліджень і за змістом відповідає темі роботи. Змістовна точність і лаконічність є

головними вимогами до формулювання мети, об'єкта та предмета дослідження.

Завдання дослідження мають включати як теоретичний, так і практичний аспекти роботи, чітко висвітлювати, що має бути зроблено (які теоретичні аспекти буде проаналізовано; теоретичні підходи, що порівнюватимуться; прогнозовані емпіричні дані; сталі та змінні, які мають бути враховані; способи аналізу, що повинні бути застосовані для опрацювання отриманих даних; рекомендації, що мають бути розроблені на основі отриманих результатів).

Наукова новизна – визначення рівня авторського наукового доробку стосовно досліджуваної проблеми.

Теоретична основа – фундаментальні положення, що сформували собою теоретико-методологічні засади магістерської роботи.

Методологічна база дослідження – перелік методів, методик і конкретних результатів, отриманих завдяки їх застосуванню.

Обґрунтований вибір методів спирається передусім на розуміння специфіки об'єкта і предмета дослідження, а конкретні методики визначаються поставленими задачами й умовами проведення дослідження.

Теоретична та практична значущість результатів дослідження становить собою відомості про використання результатів дослідження або рекомендації щодо їх використання (відомості про впровадження результатів досліджень на практиці слід приводити із зазначенням організацій, в яких здійснено таке впровадження, форм реалізації та реквізитів відповідних документів).

Вимоги до оформлення: обсяг тексту 2-3 сторінки; міжрядковий інтервал – полуторний, кегель – 14 пт., поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; вирівнювання – по ширині.

Критерії оцінювання обґрунтування науково-дослідної роботи

Бали	Критерії
18-20 балів	Обґрунтовано тему дослідження. Назва теми дослідження відповідає об'єкту і предмету, меті і завданням дослідження.

	Зміст роботи відповідає змісту та розкриває повністю тему дослідження. Встановлено різницю між об'єктом і предметом дослідження. Сформульовані розділи (підрозділи) повністю відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта. Мета дослідження пов'язана з проблемою. Визначені завдання науково-дослідницької роботи. Чітко сформульовано наукову новизну дослідження. У повному об'ємі зроблено глибокого і всебічного аналіз сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи виконаний відповідно до вимог. Присутні посилання на першоджерела, а також вказані ті, з яких запозичений матеріал. Кількість наукових публікацій магістра відповідає вимогам.
17-13 балів	Формулювання теми дослідження відповідає вимогам. Назва звіту відповідає об'єкту і предмету, меті і завданням дослідження. Зміст роботи відповідає змісту або частково розкриває тему повністю чи в її основній частині. Встановлено різницю між об'єктом і предметом дослідження. Сформульовані розділи (підрозділи) частково відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта. Мета дослідження пов'язана з проблемою. Визначені завдання науково-дослідницької роботи. Не досить чітко сформульовано наукову новизну дослідження. Не достатньо чітко визначено особистий внесок магістра в розробку проблеми дослідження. Не достатньо зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи виконаний до вимог. Присутні посилання на першоджерела, а також вказані ті, з яких запозичений матеріал. Кількість наукових публікацій магістра достатня.
12-8 балів	Нечітко, неточне, абстрактне формулювання теми дослідження. Назва звіту частково відповідає об'єкту і предмету, меті і завданням дослідження. Зміст роботи частково відповідає змісту або частково розкриває тему повністю чи в її основній частині. Частково визначена різниця між об'єктом і предметом дослідження. Сформульовані розділи (підрозділи) частково відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта. Мета дослідження частково пов'язана з проблемою. Не чітко визначені завдання науково-дослідницької роботи. Не досить чітко сформульовано наукову новизну дослідження. Не достатньо чітко визначено особистий внесок магістра в

	розробку проблеми дослідження. Не достатньо зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи зроблений некоректно. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичений матеріал. Кількість наукових публікацій магістра не є достатньою.
7-0 балів	Нечітке, неточне, абстрактне формулювання теми дослідження. Назва звіту не відповідає об'єкту і предмету, меті і завданням дослідження. Зміст роботи не відповідає змісту або не розкриває тему повністю чи в її основній частині. Не визначена різниця між об'єктом і предметом дослідження. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта. Метою дослідження є не кінцевий науковий результат, а процес. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження. Не чітко визначені завдання науково-дослідницької роботи. Не досить чітко сформульовано наукову новизну дослідження. Немає чіткого визначення особистого внеску магістра в розробку проблеми дослідження. Поверховий аналіз першоджерел. Не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури (останні 5-10 років) з теми дослідження. Аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не відбиває рівня досліджуваної проблеми. Порушено логіку викладення нових результатів. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичений матеріал. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без додержання вимог Державного стандарту. Висновки слабо пов'язані з метою і завданням дослідження. Кількість наукових публікацій магістра не є достатньою.

2.2. Складання списку літературних джерел за темою дослідження

Список використаних джерел формується здобувачем освітнього ступеня за вибором одним із таких способів:

- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел оформлюється відповідно до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (додаток В).

Список використаних джерел у науково-дослідній роботі має налічувати не менше 40 найменувань.

Критерії оцінки списку використаних джерел (10 балів)

Актуальність джерел (0-2 бали):

2 бали – сучасні та пов’язані з темою дослідження;

1 бал – частково актуальні, присутні застарілі джерела;

0 балів – використані джерела застарілі, або не по темі.

Різноманітність джерел (0-2 бали):

2 бали – використані різні типи джерел (монографії, статті, підручники, Інтернет-ресурси);

1 бал – є певна різноманітність, але обмежена;

0 балів – однотипні джерела.

Кількість джерел (0-2 бали):

2 бали – достатня кількість (не менше 40 джерел);

1 бал – є мінімальна кількість, але присутні невідповідні джерела;

0 балів – значно менше мінімальної кількості.

Оформлення за стандартом (0-2 бали):

2 бали – повна відповідність до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015;

1 бал – дотримано частково, є помилки;

0 балів – відсутність єдиних вимог, хаотичне оформлення.

Наукова цінність джерел (0-2 бали):

2 бали – переважають рецензовані наукові джерела, фахові видання, офіційні документи;

1 бал – присутні наукові праці, але не системно;

0 балів – переважно публіцистика, сумнівні ресурси.

2.3. Підготовка наукових тез за обраним напрямом досліджень (друк у науковому журналі)

Тези – це коротко, точно та послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці.

Змістові вимоги: відповідність тематиці конференції (семінару); актуальність теми, мета та завдання дослідження; короткий опис основних результатів дослідження; висновки та можливі перспективи дослідження; виклад з науковою аргументацією, але без зайвої деталізації; використання наукового стилю, термінологічна точність.

Структурні вимоги: назва тез (чітка, лаконічна, відповідає змісту); прізвище, ім'я, по батькові автора, науковий керівник, навчальний заклад; основний текст: вступ (актуальність, мета, завдання), виклад основних положень дослідження, висновки; список використаних джерел.

Вимоги до оформлення: обсяг тексту 3-5 сторінок; міжрядковий інтервал – полуторний, кегель – 14 пт., поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; вирівнювання – по ширині; оформлення літературних джерел за ДСТУ 8302:2015.

Критерії оцінювання тез (25 балів)

Актуальність і відповідність темі (0-5 балів):

5 балів – чітко визначена актуальність, повна відповідність темі, наукове обґрунтування;

4 бали – тема відповідає завданню, актуальність підкріплена посиланнями на наукові джерела;

3-2 бали – тема відображена частково, актуальність недостатньо обґрунтована;

1-0 балів тема розкрита поверхнево, слабкий зв'язок з поставленою проблемою.

Структурованість і логіка викладу (0-5 балів):

5 балів – логічно завершена структура, узгодженість частин тез;

4 бали – послідовний виклад матеріалу, чіткі смислові блоки;

3-2 бали – структура є, проте порушена послідовність викладу матеріалу;
 1-0 балів – відсутня логіка, хаотично викладено матеріал.

Науковий стиль та грамотність (0-5 балів):

5 балів – бездоганний науковий стиль, термінологічна точність;
 4 бали – стиль загалом науковий, проте є незначні помилки;
 3-2 бали – наявні недоліки в стилі, або мовленні;
 1-0 балів – велика кількість мовних та стилістичних помилок.

Оригінальність та глибина змісту:

5 балів – глибокий аналіз, новизна, авторська позиція;
 4 бали – наявні елементи аналізу, власні висновки;
 3-2 бали – частковий аналіз та висновки;
 1-0 балів – поверхневий переказ, відсутні власні думки.

Оформлення та відповідність вимогам:

5 балів – повна відповідність вимогам (обсяг, шрифт, структура);
 4 бали – оформлення в цілому відповідає вимогам, проте є незначні недоліки;
 3-2 бали – часткове дотримання вимог;
 1-0 балів – оформлення не відповідає вимогам.

2.4. Підготовка тексту доповіді (виступу) для участі у науково-методологічному семінарі за спеціальністю

Змістові вимоги: відповідність темі та проблематиці семінару; обґрунтування актуальності теми, визначення мети та завдань дослідження; виклад основного матеріалу з посиланням на сучасні наукові джерела; наявність аналітичних елементів (порівняння, узагальнення, аргументація); висновки чіткі та логічні, що випливають із викладеного матеріалу; використання наукового стилю, термінологічна точність.

Структурні вимоги: доповідь має складатися зі вступу (актуальність, мета, завдання, короткий огляд літератури), основної частини (виклад матеріалу, аналіз, авторська позиція), висновків (узагальнення результатів, перспективи подальших досліджень) та списку використаних джерел.

Вимоги до оформлення: обсяг тексту 3-5 сторінок (без списку літератури); міжрядковий інтервал – полуторний, кегель – 14 пт., поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; вирівнювання – по ширині; оформлення літературних джерел за ДСТУ 8302:2015.

Критерії оцінки тексту доповіді (15 балів)

Актуальність та наукова новизна (0-3 бали):

3 бали – чітко аргументована актуальність, наукова новизна та власна позиція;

2 бали – у темі є елемент новизни;

1 бал – тема частково актуальна, новизна не обґрунтована;

0 балів – тема не відповідає проблематиці семінару, відсутня новизна.

Логіка та структурованість викладу (0-3 бали):

3 бали – чітка логіка, завершена структура (вступ, основна частина висновки);

2 бали – текст загалом структурований, зрозумілий;

1 бал – є структура, але з порушенням послідовності;

0 балів – хаотичний виклад, порушена структура.

Науковий стиль та грамотність (0-3 бали):

3 бали – бездоганний науковий стиль, термінологічна точність;

2 бали – грамотний виклад з незначними похибками;

1 бал – частково дотримано норм наукового стилю, є помилки;

0 балів – відсутній науковий стиль, значні мовні та стилістичні помилки.

Глибина аналізу та обґрунтованість висновків (0-3 бали):

3 бали – глибокий аналіз, чіткі висновки, підкріплені джерелами;

2 бали – достатньо аргументований аналіз і висновки;

1 бал – окремі елементи аналізу, слабкі висновки;

0 балів – поверхневий виклад, немає аналізу.

Оформлення та відповідність вимогам (0-3 бали):

3 бали – повна відповідність вимогам, охайність;

2 бали – загалом відповідає вимогам, є дрібні похибки;

1 бал – часткове дотримання вимог, наявні недоліки;

0 балів – грубі порушення (обсяг, структура, відсутність посилань).

Критерії розрахунку рейтингових балів за науково-дослідну практику

Вид діяльності	Максимальна кількість балів
Оформлення щоденника практики	10
Захист звіту про проходження практики	10
Здійснення організаційних заходів	10
Обґрунтування теми наукового дослідження	20
Складання списку літературних джерел для кваліфікаційної роботи	10
Підготовка рукопису тез (статті) для публікації	25
Підготовка тексту доповіді (виступу) для участі у науково-методичному семінарі	15

Підсумки науково-дослідної практики студентів підводяться на засіданні кафедри теорії та методики олімпійського і професійного спорту і затверджується на звітній конференції факультету фізичного виховання.

За підсумками науково-дослідної практики студентам виставляється загальна оцінка, яка є сумою балів за виконання усіх видів завдань відповідно до таких розділів: науково-дослідного (60 балів) та організаційного (40 балів).

За результатами практики студентам виставляється диференційований залік: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальна оцінка виставляється груповим методистом на підставі всіх виконаних завдань практики.

Рекомендована література:

1. Воробйов М.І., Т.Ю. Круцевич. Практика в системі фізкультурної освіти. К.: Олімпійська література, 2006. 190 с.

2. Етичний кодекс університетської спільноти в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 11 с.

3. Освітньо-професійна програма (ОП) «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» та галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка», 2024. URL:

https://cusu.edu.ua/images/physical/olimp_kaf/OPP/FK_i_Sport_mag/%D0%BE%D0%BF_017_%D0%BC%D0%B0%D0%B3_2024.pdf

4. Навчальний план спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» та галуззю знань 01 «Освіта/Педагогіка», 2024. URL:

https://cusu.edu.ua/images/physical/olimp_kaf/OPP/FK_i_Sport_mag/%D0%9D%D0%9F_017%D0%BC%D0%B0%D0%B32024_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B0.pdf

5. Положення про академічну доброчесність у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024. 9 с.

6. Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю Центральнотраїнського державного університету імені Володимира Винниченка / Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 10 с.

7. Положення про кваліфікаційні роботи в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВВ ЦДУ імені В. Винниченка, 2024. 30 с.

8. Положення про організацію практичної підготовки в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка / Кропивницький: ІВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 47 с.

9. Положення про освітні програми в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ІВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. 43 с.

10. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 32 с.

11. Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування Центральнотраїнського державного університету імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 6 с.

12. Правила поведінки здобувачів освіти Центральнотраїнського державного університету імені Володимира Винниченка. Кропивницький: РВ ЦДУ ім. В. Винниченка, 2022. 5 с.

13. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL.: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. 11.

14. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-1917>.

15. Турчак А.Л. Програми вищих педагогічних навчальних закладів. Фізичне виховання. Кіровоград: Центральнотраїнське видавництво, 2002. 64 с.

16. Шевченко О.В., Стасенко О.А. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти факультетів фізичного виховання педагогічних університетів. Харків: ФОП Озеров, 2020. 184 с.

17. Шиян Б.М., Папуша В.Г. Методика викладання спортивно-педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах фізичного виховання і спорту: Навч. посібник. Харків: «ОВС», 2005. 208 с.

БАЗИ ПРАКТИК (згідно положення ЦДУ)

Вимоги до баз практики:

- види діяльності закладу освіти повинні відповідати спеціальності, за якою здійснюється підготовка фахівців;
- заклад освіти має бути здатен забезпечити виконання програми практики (у тому числі для здобувачів освіти з особливими потребами);
- заклад освіти має бути здатен забезпечити кваліфіковане керівництво практикою здобувачів освіти;
- заклад освіти має бути здатен забезпечити дотримання норм охорони праці та санітарної гігієни;
- заклад освіти має надати можливість здобувачам освіти права користуватися бібліотекою, лабораторіями, шкільною документацією, необхідною для виконання програми практики;
- заклад освіти має надати можливість інформаційного забезпечення практикантів новітніми технологіями, які використовуються в галузі;
- можливість наступного працевлаштування випускників університету (на загальних підставах при наявності вакансій). Студенти розподіляються на виробничу практику відповідно до договору з управлінням освіти міської ради міста Кропивницького та/або індивідуальних клопотань із закладів освіти. Направлення студентів на практику здійснюється наказом ректора університету, який готується не пізніше ніж за 10 днів до початку практики.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ (згідно положення ЦДУ)

Не пізніше 2 тижнів після закінчення практики проводять підсумкову конференцію з практики на факультеті з метою аналізу і узагальнення результатів практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, студентам в кінці практики відводиться 2-3 дні.

На захист практики студент має представити весь пакет документів, передбачених робочою програмою практики (щоденник практики, результати виконання індивідуального завдання, конспект залікових уроків, письмовий звіт про проходження практики тощо).

Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) при комісії, призначеній завідувачем кафедри.

До складу комісії повинні входити керівники практики від кафедри. У роботі комісії можуть брати участь й інші викладачі кафедри та, по можливості, керівники від баз практики.

Комісія приймає залік у студентів згідно графіка освітнього процесу.

Комісія приймає залік не пізніше, ніж протягом 14 днів після її закінчення за умови, що практика відбувається у межах семестру або протягом 14 днів семестру, який починається після закінчення практики.

Залік/диференційований залік за практику виставляється на підставі таких даних:

- оцінки результатів роботи, даної у відгуку керівника практики від бази практики;
- оцінки результатів роботи викладачами кафедр: педагогіки та спеціальної освіти; філософії, політології та психології;
- особистого спостереження керівника практики від кафедри за студентом під час практики;
- оцінки за оформлення звіту і щоденника;

- презентації студентом результатів проходження практики під час захисту звіту;

- відповідей на запитання членів комісії з захисту звітів по практиці.

Результат заліку (кількість балів) за практику за 100-бальною шкалою, національною шкалою, та шкалою ЄКТС заноситься в заліково-екзаменаційну відомість, в залікову книжку студента за підписом керівника практики від кафедри (членів комісії).

Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. При цьому студент пише заяву на ім'я декана з проханням організувати йому практику повторно із зазначенням причини. В разі задоволення прохання, подається службова записка декана ректорові, на підставі чого видається наказ про проходження практики студентом повторно.

Студенти, які не виконали програму практики з неповажних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін – відраховуються з університету.

В кінці кожного навчального року факультетські керівники практики подають керівнику виробничої практики університету узагальнений звіт про проходження практики студентами факультету. За ті практики, де на факультетське керівництво години не передбачені, узагальнений звіт подають завідувачі кафедр.

Письмовий звіт разом із щоденником та іншими документами з практики студент подає керівнику практики від кафедри. Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та вченої ради університету.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки – на вчених радах факультетів не менше одного разу протягом навчального року з оформленням відповідних протоколів. Особлива увага приділяється аналізу результатів практики, висновків і пропозицій, які слід врахувати з метою вдосконалення організації практики.

Звітну документацію з практики зберігають на кафедрі протягом 1 року від дня захисту.

Звіт про підсумки виробничої практики студентів із кожної спеціальності (освітньої програми) подається в друкованому та електронному вигляді до завідувача педагогічної практики університету.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції тощо. Оформляється звіт за вимогами, які передбачені РПП.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри та заслуховуються вченою радою факультету не менше одного разу протягом навчального року.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчаль- ної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Інформаційні ресурси для всіх видів практики:

1. Актуальні проблеми фізичної культури і спорту//Міжнародний науково-теоретичний журнал. Онлайн версія журналу. Режим доступу: <https://dndifks.com.ua/resyrsi/>
2. Наука в олімпійському спорті// Міжнародний науково-теоретичний журнал. Онлайн версія журналу. Режим доступу: <https://sportnauka.org.ua/>
3. Обсяг навчально-тренувальної роботи тренерів-викладачів, акомпаніаторів, інструкторів-методистів. [Електронний ресурс]. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/170>
4. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту//Науково теоретичний журнал. Онлайн версія журналу. Режим доступу: <https://www.sportpedagogy.org.ua/index.php/ppcs>
5. Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2024-2025 навчальний рік. [Електронний ресурс]. URL: https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Osv_prot.CUSU_24-25.pdf
6. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. [Електронний ресурс]. URL: https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Положення_Практика_ЦДУ_02.2023_new.pdf
7. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Затверджено наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
8. Про впорядкування умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій галузі фізичної культури і спорту. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2097-2005-%D0%BF#Text>

9. Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу.
[Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження Положення про школу вищої спортивної майстерності.
[Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0936-15#Text>
11. Програми для ДЮСШ з видів спорту:
<http://dsmsu.gov.ua/index/ua/category/>
12. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання та спорту»
<http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
13. Сайт Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України <http://sportmon.org/>
14. Сайт Міністерства молоді та спорту України <https://mms.gov.ua/>
15. Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції і т. ін.).
Посадова інструкція. [Електронний ресурс]. URL: https://www.borovik.com/index_instruction.php?Gins=qtwc&lang_i=1

ДОДАТОК А

ЗРАЗОК

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту

**ЗВІТ
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
«ПРОПЕДЕВТИЧНА З ФАХУ: ОЗНАЙОМЧО-ІНСТРУКТИВНА»**

Студента _ курсу групи _
денної форми навчання
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
спеціалізації з *обраного виду спорту*
П.І.Б.

Тренер практики:
з *обраного виду спорту*
П.І.Б.
Підпис _____

Керівник практики:
Кількість балів: _____
Оцінка: ECTS _____
Національна шкала: _____
П.І.Б.
Підпис _____

Кропивницький 2025

1. Місце проходження практики: адреса, схема (фото) бази практики, правила внутрішнього розпорядку, робоче місце тренера, його матеріально-технічне оснащення.

2. Спортивна біографія тренера практики, його психологічний портрет

3. Перелік спортивних заходів в яких брали участь під час практики: дата, назва, контингент спортсменів і навчально-тренувальних груп, тощо

4. Аналіз педагогічного спостереження тренувального заняття з виду спорту.

Тренувальне завдання з _____

Відділення (група) _____

Дата _____ Час _____

Тренер _____

Завдання заняття:

1.

2.

3.

Тип заняття _____

Обладнання _____

Опис вправ	Дозування	Організаційні вказівки	Методичні вказівки
Підготовча частина заняття			
Організаційна частина			
Загальнопідготовчі вправи			
1. Біг	800 м	В одну колону	В повільному темпі
Спеціально-підготовчі вправи			
1.	30 м		
Основна частина заняття			
Завдання 1.			
1.			
2.			
Завдання 2.			
1.			
2.			
Завдання 3.			
1.			
2.			
Заклучна частина заняття			

Аналіз психолого-педагогічного спостереження роботи тренера і спортивного заходу (тренування, змагання, збори):

- Командний голос (володіння голосом та інтонацією та ін.).
- Вимогливість до вихованців під час виконання вправ.
- Зовнішній вигляд та манера триматися перед групою.
- Дозування вправ (чи відповідала завданням заняття кількість виконаних вправ, кількість повторень, кількість серій, величина обтяження, час виконання тощо).
- Логічна послідовність підібраних вправ.
- Знання техніки виду і якість показу вправ.
- Уміння бачити помилки при виконанні вправ вихованцями.
- Реалізація принципів навчання.
- Оптимальність використання методів навчання.
- Оптимальність вибору форм навчальної діяльності (фронтальна, групова, парна, індивідуальна робота).
- Педагогічні ситуації, що виникли у процесі проведення заняття, їх аналіз.
- Висновки і пропозиції. Загальна оцінка ефективності тренувального заняття. Позитивні і негативні сторони заняття.

5. План-конспект тренувального заняття вибіркової спрямованості з обраного виду спорту.

Завдання тренувального заняття:

1. Створити уявлення про техніку (або навчити техніки ...) ...
2. Удосконалити техніку ...
3. Розвиток (удосконалення) швидких якостей (або інша рухова якість).

Опис вправ	Дозування (компоненти навантаження)	Організаційні вказівки	Методичні вказівки
<u>Підготовча частина заняття</u>			
<i>Шукування, повідомлення задач заняття</i>			
<i>Загально-підготовчі вправи</i> 1.			
<i>Спеціально-підготовчі вправи</i> 1.			
<u>Основна частина заняття</u>			
<i>I. Зміст вправ для вирішення першого завдання</i> 1.			
<i>II. Зміст вправ для вирішення другого завдання</i> 1.			
<i>III. Зміст вправ для вирішення другого завдання</i> 1.			
<u>Заключна частина заняття</u>			
1.			

6. Самоаналіз. Автобіографічні відомості про свою спортивну кар'єру. Про особистий досвід і готовність до самостійної тренерської роботи

7. Список літератури та інтернет-джерел (5-10 джерел):

ДОДАТОК Б*ЗРАЗОК*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Звітна залікова документація з виробничої (тренерської) практики
в (вказати заклад в якому проходила практика)
(місто)

Виконав: студент (ка) __ курсу __ групи
факультету фізичного виховання
спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
перший бакалаврський рівень освіти
(прізвище, ім'я, по батькові)
Дата проходження практики:
з (дата початку) по (дата закінчення) 20__ року

Кропивницький 20__

Затверджую методист/_____/
підпис прізвище, ініціали

Оцінка _____

Дата _____

План-конспект

навчально-тренувального заняття з(вид спорт)

Студента (групи) факультету фізичного виховання

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема: _____

—

Завдання:

1. _____

2. _____

3. _____

Місце проведення: _____

Інвентар та обладнання: _____

№ з/п	Зміст уроку	Дозування	Організаційні вказівки	Методичні вказівки
Підготовча частина				
Основна частина				
Заключна частина				

ЗРАЗОК

*Клопотання друкується на бланку навчального закладу або
поставляється кутовий штамп*

Ректору
Центральноукраїнського державного
університету
імені Володимира Винниченка
професору Євгенію СОБОЛЮ
Директора (прізвище, ім'я, по
батькові) ЗОШ (ДЮСШ)

_____р-ну
_____обл.

КЛОПОТАННЯ

Прошу направити студента IV курсу групи СП21Б (ПІБ) спеціальності
017 Фізична культура і спорт для проходження тренерської практики з
_____. 20__ р. на базі нашої спортивної школи.

Методичне керівництво гарантуємо.

Директор

ЗРАЗОК

*Характеристика друкується на бланку навчального закладу або
проставляється мокра печатка біля підпису директора*

ХАРАКТЕРИСТИКА *(пишеться у довільній формі)*

Директор (підпис)

ЗРАЗОК

*Витяг друкується на бланку навчального закладу або проставляється
мокра печатка біля підпису директора*

ВИТЯГ

з протоколу № ...
засідання тренерської ради
(назва закладу, дата)

Присутні – _ осіб

Відсутні – _ осіб

Порядок денний:

1. Про проходження тренерської практики студента II курсу _ групи (денна форма навчання) факультету фізичного виховання (напрямок підготовки: 017 фізична культура і спорт) Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Слухали: Тренера-викладача П.І.Б., який ознайомив присутніх з результатами проходження виробничої практики (тренерська) студентом-практикантом П.І.Б.

Ухвалили: Затвердити результати проходження тренерської практики студентом-практикантом П.І.Б.

Оцінити тренерську практику студентом-практикантом П.І.Б. на оцінку «_») (незадовільно, задовільно, добре, відмінно).

Директор (підпис)

*Витяг друкується на бланку навчального закладу або проставляється
мокра печатка біля підпису директора*

ВИТЯГ
з протоколу № 3
засідання тренерської ради
Комунальний заклад «комплексна
Дитячо-юнацька спортивна школа № 1»
від 14.03.2020 року

Присутні – 10 осіб

Відсутні – 3

Порядок денний:

2. Про проходження тренерської практики студента 4 курсу СП24Б групи (денна форма навчання) факультету фізичного виховання (напрямок підготовки: 017 фізична культура і спорт) Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Слухали: Тренера-викладача Жовтенка Ю.М., який ознайомив присутніх з результатами проходження виробничої практики (тренерська) студентом-практикантом Сапітоновим Б.І.

Ухвалили: Затвердити результати проходження тренерської практики студентом-практикантом Сапітоновим Б.І.

Оцінити тренерську практику студентом-практикантом Сапітоновим Б.І. на оцінку «добре».

Директор

Звіт
За результатами проходження тренерської практики
Студента (ки) _____ групи
Факультету фізичного виховання
Центральноукраїнського державного університету
Імені Володимира Винниченка

1. ПІБ _____
2. Місце проходження практики

3. Тренер наставник _____
4. Відділення _____
5. Кількість дітей у НТГ _____
6. Кількість проведених тренувань _____
7. Кількість підготовлених конспектів _____
8. Назва і кількість проведених змагань _____
9. Перерахуйте набуті компетентності, які на Вашу думку допомогли
Вам краще підготуватись пройти практику:

10. Проблемні питання, які зацікавили _____
11. Дата проведення тренерської (педагогічної) ради та виставлення
оцінки

Дата складання звіту «__» _____ 20__р.

(підпис)

(підпис керівника практики)

**Анкета за результатами проходження
виробничої практики: тренерська**

Кафедра _____

Спеціальність _____

Курс _____ форма навчання _____

Стать _____

1. Яку допомогу Ви отримували під час проходження практики від стейкхолдерів?

2. Оцініть його допомогу за п'ятибальною шкалою.

3. Які виникли питання або проблеми під час проходження практики, як і хто сприяв їх вирішенню?

4. Назвіть позитивні і негативні моменти під час проходження практики

5. Щоб Ви змінили під час проходження практики?

6. Вкажіть, які складнощі виникли під час оформлення звітної документації ?

7. Вкажіть, які, на Вашу думку, недоліки чи слабкі сторони мали місце під час організації практики та в період її захисту?

8. Оцініть роботу керівника практики від факультету за п'ятибальною шкалою _____.

9. Чи мало місце під час проходження практики порушення Ваших прав, як громадянина, ділової етики або сексуальні домагання? Якщо так чи можете конкретизувати?

9. Надайте пропозиції стосовно удосконалення виробничої практики: тренерської.

Дата _____

ДОДАТОК В

Зразок титульної сторінки звіту з науково-дослідної практики

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Факультет фізичного виховання
Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до звіту з проходження

НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

Тема науково-дослідної роботи

«_____»

Виконав(ла)
Студент(ка) групи _____
(група, прізвище, ім'я та по-батькові студента(ки))

Науковий керівник
магістерської роботи _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Керівник практики від кафедри _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

ОБҐРУНТУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

ВСТУП. Актуальність дослідження. До 5000 знаків (без пробілів).

Ступінь наукової розробленості проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Об'єкт дослідження.

Предмет дослідження.

Мета дослідження.

Гіпотеза дослідження.

Завдання дослідження:

- 1.
- 2.
- 3.

Методи дослідження.

Наукова новизна.

Теоретична значущість.

Практична значущість.

Апробація та впровадження результатів.

ПРИКЛАДИ
оформлення списку використаних джерел
згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне
посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
До трьох авторів	Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Теоретична морфологія української мови. Київ : Пульсари, 2004. 398 с.
До чотирьох і більше авторів	Сучасна українська мова / О. М. Григор'єв та ін. 3-тє вид., перероб. Київ : Либідь, 2005. 488 с.
Без зазначення автора (з редактором тощо)	Економічна енциклопедія / за ред. В. В. Шевченка. Київ : Альманах, 2016. 304 с.
Окремий том (частина) багатотомного видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть: у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ: Логос, 2001. Т. 2. 636 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга: учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с.
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5-15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир: Полісся, 2014. С. 103–108.
Статті з періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика: підручник. Суми: Університетська книга, 2007. 281 с.

	URL: http: // lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію: Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315.URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

ЗРАЗОК

*Зразок титульної сторінки доповіді на науково-методичний семінар
(конференцію)*

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

Кафедра теорії та методики олімпійського і професійного спорту

Доповідь на тему:

Назва семінару (конференції):

Дата:

Підготував:

Студент II курсу групи _____

денної (заочної) форми навчання

спеціальності 017 Фізична культура і
спорт

П.І.Б. _____

Науковий керівник:

П.І.Б.

Оцінка: _____

Підпис _____

Кропивницький _____

ДОДАТОК Г

Бази практик, з якими укладений договір

1. КЗ «ДЮСШ №1 Кропивницької міської ради»
2. КЗ «ДЮСШ №2 Кропивницької міської ради»
3. КЗ «ДЮСШ №4 Кропивницької міської ради»
4. КЗ «ДЮСШ №3 Кропивницької міської ради»
5. «Обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву №2»м. Кропивницький
6. КЗ «Добровеличківська дитячо-юнацька спортивна школа»
7. ОСДЮСШОР «Надія» м. Кропивницький
8. ДЮСШ Новоукраїнської міської ради Кіровоградської області Новомиргородська міська дитячо-юнацька школа.
9. КПНЗ ДЮСШ №6 Криворізької міської ради м. Кривий Ріг
- 10.КЗ «Центр дитячої та юнацької творчості «Центр-Юність»» м. Кропивницький
- 11.КПНЗ "ДЮСШ №2" Криворізької міської ради (м. Кривий Ріг)
- 12.Великосеверинівський ліцей (Кіровоградська обл., Кропивницький р-н, село Велика Северинка)
- 13.Кіровоградський обласний спортивний клуб художньої гімнастики та оздоровчої аеробіки «Верея» (м. Кропивницький)
- 14.«Южноукраїнська дитячо-юнацька спортивна школа» (Миколаївська обл.м. Южноукраїнськ)
- 15.КЗ «НВО № 6 «Спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, центр естетичного виховання «Натхнення» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області» Гімназія «Ерудит»
- 16.КЗ «ДЮСШ Долинської міської ради»
- 17.ГО «Дитячий спортивний клуб раннього розвитку «Шкети» м.Кропивницький
- 18.КЗ «Реабілітаційна дитячо-юнацька спортивна школа інвалідів «Інваспорт»
- 19.КЗ «Обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву -2»
- 20.КЗ «Куцівська гімназія міської ради м.Кропивницького»
- 21.КЗ «Гімназія імені Олени Журливої»
- 22.КЗ «Дитячо-юнацька спортивна школа «Юність» Новописької сільської ради
- 23.ДПТНЗ «Криворізький центр професійної освіти робітничих кадрів торгівлі та ресторанного бізнесу»
- 24.КПНЗ ДЮСШ №5 КМР
- 25.КЗПО «ДЮСШ № 10»
- 26.КПНЗ «Спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа Олімпійського резерву №3» Дніпровської міської ради
- 27.КЗ «Дитячо-юнацька спортивна школа Долинської міської ради»

- 28.КПНЗ «ДЮСШ№1» Криворізької міської ради
- 29.Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа міського відділу освіти Знам'янської міської ради
- 30.Спортивно-оздоровчий комплекс FanClub м.Кропивницький
- 31.Спортивний клуб «Поєдинок»
- 32.Спортивний клуб «Оріон»(м. Київ)
- 33.Спортивний клуб «Будокан-кай» м.Кропивницький
- 34.Спортивний клуб з художньої гімнастики «Крила» м.Кропивницький
- 35.Громадська організація «Дитячий спортивний клуб «Борець» м.Кропивницький
- 36.Спортивний клуб «Tiger» м.Кропивницький
- 37.Смілянська ДЮСШ «Олімп» Смілянської ради Черкаської області
- 38.Кіровоградська обласна федерація з рукопашного бою
- 39.Олександрійський педагогічний фаховий коледж імені В.О.Сухомлинського
- 40.КЗ ДЮСШ Бобринецької міської ради Кіровоградської області
- 41.Школа волейболу «GORGONA» м.Кропивницький
- 42.Футбольний клуб «Полісся» м.Житомир
- 43.ТОВ «Футбольний клуб Зірка» м.Кропивницький
44. ГО «ДЮФК» Штурм м.Кропивницький
- 45.Олександрійський комунальний заклад «КДЮСШ №2»
- КЗПО «Широківська дитячо-юнацька спортивна школа» Широківської селищної ради

Навчально-методичне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ПРАКТИЧНОЇ
ПІДГОТОВКИ**

для першого (бакалаврського) та
другого (магістерського) рівнів вищої освіти,
спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Технічний редактор Лисенко С.В.

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк 8,84.
Облік. видав арк. 5,57. Тираж 100. Зам. 724.

Видавець і виготовлювач СПД ФО Лисенко С. В.
25029, м. Кропивницький, вул. Дворцова, 31, кв. 4
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3904 від 22.10.2010
тел.: (0522) 322-326